

63. évf., 2009. II. 19., ára 50 dinár

6

Jó Pajtás

Macskák hava

A hét fotója

INFERNO: Több mint kétszázra emelkedett az ausztráliai erdő- és bozóttüzek halálos áldozatainak száma, miután további ötven holttestet azonosítottak – jelentette be John Brumby, az ausztráliai Victoria állam miniszterelnöke helyi idő szerint múlt kedden este. Az állam fővárosa, a közel 4 millió lakosú Melbourne térségében a helyi hatóságok adatai szerint több mint 750 lakóház égett le, ötezernél is többen váltak hajléktalanná, és összesen 2850 négyzetkilométernyi területet perzseltek fel a lángok.

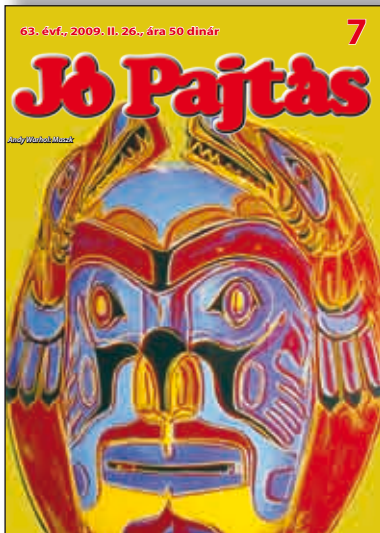
A február 7-én, szombaton kitört erdőtüz az eddigi legsúlyosabb Ausztrália történelmében. Mostanáig az 1983-as „hamvazószerdai” tűzvész számított a legnagyobb. A Victoriában és Dél-Ausztráliában pusztító tűzvész 75 ember életét követelte. A második legsúlyosabb erdő- és bozóttüzt az 1939-es „fekete péntek” volt, amikor 71 áldozatot szedtek a lángok. A korábbi rekordokat messze felülmúló erdőtüz főként a rendkívüli hőség, a szára-

zság és az erős és változó irányú szél miatt tört ki. A hatóságok ugyanakkor úgy vélik, hogy több helyszínen szándékos gyújtogatás miatt keletkeztek a futótüzek.

A lángok több mint 400 helyen csaptak fel. Az esetek kivizsgálására külön rendőrségi nyomozócsoport alakult Task

Force Phoenix néven. A több mint száz szakértőt tömörítő testület munkájában halottképek, tűzoltósági és egészségügyi szakértők is részt vesznek. Kevin Rudd ausztrál kormányfő a gyújtogatók tetteit „tömeggyilkosságnak” nevezte egy televíziós nyilatkozatában.

A jövő heti Jó Pajtás címdala és poszttere

Múmiacsempészt fogtak

Akairói repülőtéren letartóztattak egy ausztrál férfit, miután a biztonsági személyzet ókori egyiptomi múmiákat talált a poggyászában. A repülőtér képviselője szerint a macska és az íbisz (hosszú csőrű madárfajta) múmiája az i. e. 300 körüli időszakból származik.

A férfi csomagjaiban a múmiákon kívül 19 egyiptomi istenség szobrocskájára is rábukkantak. Az illetőt antik tárgyak csempészésével vádolják meg, amiért akár 15 éves börtönbüntetést is kaphat.

Az Associated Press hírügynökség szerint a repülőtér antikvitásokkal foglalkozó illetékese azt mondta, hogy a fogás ritkának számít a

tárgyak mennyisége és kora miatt. A csempész holmijai között talált szobrocskák Hórusz és Thot egyiptomi isteneket ábrázolták. Hórusz sólyomfejű isten, aki az ókori egyiptomiak életében a leghatalmasabb kozmikus erőket képviselte. Hitük szerint Thot a hieroglifákkal való írás képességét adta az embereknek.

Az állatok mumifikálása általános gyakorlat volt az ókori Egyiptom történetében. Több ezer állat múmiáját találták már meg az i. e. 330 és 30 közötti időszakból.

Bizonyos állatokat – például az íbiszeket, a sólymokat vagy a macskákat – szentnek, az istenek élő képviselőinek tekintették.

Ahol szeretik anyanyelvünket

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének Oktatási, Tudományos és Kulturális szervezete, az UNESCO figyelt fel elsőnek az anyanyelv fontos szerepére az emberiség életében. Így 1999-ben február 21-ét az anyanyelv nemzetközi napjává nyilvánította. A világon mintegy 7000 nyelvet beszélnek, erős az asszimiláció, sajnos a kisebbségek lassan elvesznek, hiszen némely nyelvet, már csak 1000-en beszélnek...

A magyar nyelvet 10 milliónál is többen tekintik anyanyelvüknek.

„A tudományos felfogás szerint nincs semmiféle rangkülönbség a nyelvek között. Minden nyelv a természet, az emberi lélek csodálatos műve. Valamennyit egyformán becsüljük. Nem hirdetjük, hogy a miénk a legszebb és legkülönb. Dicséretnek ez talán sok volna, talán kevés.

Édesanyánkról se mondjuk, hogy ő a legszebb asszony az asszonyok között. Nem mérjük sem a szépségversenyek győzteséhez, sem a filmcsillagokhoz. Ez illetlenség volna és izléstelenség.

Csak azt mondjuk róla, hogy ő az egyetlen, hogy ő az édesanyánk, s ezért szeretjük.”

Kosztolányi Dezső szavai ezek, s mi is így vagyunk vele, szeretjük anyanyelvünket, vigyázunk tisztaságára, ha csak lehet, beszéd és írás közben nem keverünk bele idegen szavakat...

Az óbecsei Petőfi Sándor iskola magyar szaktantermében már várnak rám Benák Erzsébet és Szűcs Budai Engelbert magyartanárok tanulói: a hetedikes Kovács Noémi, a hatodikos Molnár Gergő, Sinkovics Áron, Csernyák Huba, Péter Lea, Pásztor Tímea és Vukov Anita.

Hogy szeretik anyanyelvüket, azt az is bizonyítja, hogy már az anyanyelvi versenyre készülnek, de ott voltak a Budapesten, a Duna Televízió mesemondó versenyén... Készülnek az iskolai ünnepségre, mely március 27-én lesz. Erre az alkalomra már a Figyelő szerkesztősége is új számmal rukkol ki.

– Mi is az anyanyelvünket szeretjük a legjobban, mint ahogyan azt Kosztolányi is leírta – kezd a mesélésbe Noémi –, s magyarul sokkal jobban, szebben tudom leírni a gondolataimat. Mert szeretek fogalmazni, elbeszéléseket, verseket szoktam írni. Sokat olvasok, főleg verseket, meg az izgalmas regényeket. Különben szerkesztője vagyok az iskolalapunknak, a Figyelőnek. A nyelveket is kedvelem, tanulok angolul, németül, szerbül.

– Magam is szerkesztője vagyok a Figyelőnek – kapcsolódik a beszélgetésbe Áron –, s szeretem ezt a munkát. Most éppen a tavaszról, a szerelemről szóló verseket gyűjtöm össze a tavaszi számba. Ugyanis iskolánpra adjuk ki a lapot. Még most is szeretem hallgatni a meséket, izgalmas történeteket. Aggódom a nyelvünkért, mert sokan nem szépen fejezik ki magukat, sok idegen szót használnak. Én úszni járok, és az uszodában az ismerőseim bizony sok szerb szót kevernek a beszédükbe. Perájt mondanak a kacsatalp, patikát a tornacipő helyett, meg hasonlókat.

– Én is aggódom a nyelvünk miatt – mondja Gergő –, nem tetszik, ha rongálják, nem beszélnek helyesen. Én szeretem az anyanyelvemet, örömmel készülök a nyelvi versenyre. Sokat olvasok, kedvelem Petőfi Sándor, Kosztolányi Dezső verseit, kedvencem: A fáraók gyűrűje. A számítógép szerint jó dolog, mert azon szoktam gépelni én is a Figyelő szövegét, és töltöttem már le meséket a tesómnak.

Huba már első díjat is nyert az adai Szarvas Gábor Nyelvművelő Napok fogalmazási pályázatán. Szeret fogalmazni, az nem kétséges. Elmeséli mi mindent tanult még meg.

– A mamámmal beszélgettem el a régimúlt időkről, s azt írtam le a Nagyszülő és unokák c. dolgozatomban. Mondhatom, sok mindent megtanultam: régen a gyerekek nem füzetbe írtak, hanem palatáblára. Az egy kis, bekeretezett tábla volt, mely belefért a táskába vagy tarisznyába. Sok olyan szót is megismertem, amelyeket ma már

nem használunk: rongylabda, csülközés, sántaiskola... Nyelveket is tanulok: angolt, németet, szerbet, de én is csak az anyanyelvemen tudok szépen fogalmazni, olvasni. Mert szeretek olvasni is, legkedvesebb regényem A Pál utcai fiúk.

Az iskola színjátszói is szeretik anyanyelvünket, szeretnek szerepelni, verset, mesét mondani.

– Igen, szeretem anyanyelvemet – jelenti ki Lea –, imádom szavalni, ha jó témát kapunk, fogalmazni. Harmadikos korom óta fogalmazási versenyeken veszek részt kisebb nagyobb sikerrel. A színjátszó csoport próbáin jól érzem magamat.

– Tagja vagyok a Csiribiri Társulatnak – dicsékszik Tímea –, és én is szeretek próbákra járni, szerepelni. Most az iskolánpra készülünk, mégpedig Beatrix királynő tréfáit adjuk elő.

Anita is szereti a meséket, ő is ott volt Budapesten a Duna Tévét vetélkedőjén, Pécssett a mesemondó versenyen.

– Szeretek én is szerepelni – magyarázza Anita –, tavaly fölléptem az iskolai műsoron, mesét mondtam. Csakis anyanyelvemen tudok én is szerepelni. Második lettem az AMV-én. Most majd a zentai mesemondó versenyre készülök.

Végezetül Kőlcsey figyelmeztető szavai is meghallgathatók: „Tiszteld s tanuld más népek nyelvét is, de sohase feledd: miképpen idegen nyelveket tanulni szép, a hazait művelni kötelesség.”

Az óbecseiek tudják a kötelességüket.

Puskázni vagy tanulni?

Alig akad olyan diák, aki életében legalább egyszer ne puskázott volna. Még a legjobb tanulók is időnként ilyen módszerekhez nyúlnak, ha ellenőrzőt kell írni. S néha bizony nagy segítség, hogy ott lapul a zsebben vagy a tolltartó alatt a miniatűr betűkkel teleírt cetli, mert mindenkivel megesik, hogy nem jut eszébe a képlet vagy egy-két szó, mondat. Az évek folyamán a legkülönbözőbb puskázási módszerek alakultak ki, sőt azt is mondhatnánk, a gyerekek ötletgazdagsága nem ismer határokat, ha egy kicsit csalni kell. Ennek ellenére még nem feltétlenül rossz diák az, aki puskázik. Persze teljesen erre támaszkodni nem lehet, sőt néha teljesen lehetetlen ráveszködni, hiszen elég egy óvatlan pillanat, a tanár lecsap, és gazdagabbak leszünk egy eggyessel.

A szabadkai Kizúr István iskola tanulója, az ötödikes Papp Katalin és Kovács Áron, a hatodikos Szentpéteri Kinga és Radakov Alen, valamint a hetedikos Zemunović Dávid és Simon Richárd meséltek arról, hogyan vélekednek a puskázásról.

– Ha jól emlékszem, eddig csak egyszer puskáztam, akkor is csak azért, mert abból a tantárgyból gyengébb voltam. Viszont segített, hogy hármas helyett négyest kaptam. Egy papírra írtam rá, amit nem tudtam, és amikor a tanár nem nézett oda, előhúztam kicsit a zsebemből, megnéztem, majd visszatettem. Szerencsére nem buktam le. Szerintem jobb, ha inkább megtanuljuk az anyagot, mint hogy puskázzunk, de nem tartom rossz tanulónak azt, aki puskázik – mondja Alen.

Kati angolból puskázott negyedikesben, a tenyerére írta fel a szavakat, de mint mondja, nem volt rá szüksége.

– Szerintem a puskázás nem rossz dolog, néha nagy szükség van rá. Általában tanulok, de ha valami nem megy, akkor kénytelen vagyok puskázni, bár ritkán használom. Aki nem puskázik, talán nem is igazi diák. Az órarendem alá szoktam puskát írni, amit felhajtok, hogy ne látszódjon. Én még nem buktam le, de mesélték, hogy valaki egyszer a puskát a tábla fölé rakta, amit a tanár észrevett, megnézte, és két ötöst is adott a gyerekeknek, mert jó puskát csinált, és jó helyre rakta. Velem ilyen még nem fordult elő. Az unokatestvérem pedig a ceruza lefaragott részére írta fel a képleteket fizikából. Azért kapta meg az ötöst, mert ilyen találmány volt.

– Én sokszor puskáztam már. Volt, hogy zsebkendőre írtam, felvettem a mobilomba és visszahallgattam, vagy papírt hasz-

náltam, amit a felsőm ujjába rejtettem. Vannak tanárok, akik nagyon szigorúak, és átnéznék bennünket, de nem mindegyik. Szerintem csak az tud puskázni, aki tanul is. Én mindig tanulok, és puskát is csinállok, mert ad egy biztonságérzetet. Eléggé izgulok, nehogy elkapjanak, de egyszer lebuktam német ellenőrző közben. Szerencsére nem lett egyes, csak el kellett tennem. Máskor, amikor fizikából írtunk ellenőrzőt, a padra írtam a puskát, akkor meg a tanár átültetett. Az volt a jó, hogy tanultam, és végül nem volt rá szükségem – meséli Kinga.

Áron, amikor puskázni akart, rögtön lebukott. A tolltartója alá tette a kis papírt, de a tanítónénije észrevette, és így nem tudott puskázni.

– Nagyon rossz érzés, amikor az embert rajtakapják, nem szégyeltem magam, de elég kellemetlen. Általában tanulok, de földrajzból és történelemből, németből ki lehet néhány dolgot puskázni. Vettem a boltban láthatatlan tintát, ami csak UV-fény alatt látszik, és egyszer ki is próbálom. Szerintem nem rossz diák az, aki puskázik, de muszáj mellé tanulni is. Az az igazi diák, aki mindkettőt csinálja – jelenti ki Áron.

Ricsi is elég sokszor puskázott már életében, sőt le is bukott, de nem lett következménye, azonkívül, hogy szégyellte magát.

– A szerb tanár vette észre, hogy a fogalmazást puskáról írom át, ami a lap alatt volt. Nagydolgozatnál ez egy elég jó módszer, mert csak rányomom a lapot és átlátszik a szöveg, vagy a zsebemben van a puska. Biztosból a nehezebb latin kifejezéseket szoktam leírni, vagy történelemből az évszámokat, dátumokat. Matekversenyekre is járok, egyszer a mögöttem ülővel dolgoztunk össze. Ha karikázós feladat van, akkor kopogunk egymásnak. Például ötöt kopogok az ötös feladatnál, ő pedig visszakopog, hogy melyik a jó válasz. Bár én mindig tanulok, szinte mindig csinállok puskát is. Talán a puskával szerzett ötös nem ér annyit, mint a tanulással elért, de azért kell a puskázás is.

– Fizikából írtunk ellenőrzőt, és a tanár megengedte, hogy mobilon számoljunk. A mobilomba írtam a puskát, mert nem tudtam az anyagot, szerencsére a tanár nem vette észre. Volt már, hogy az ablakra ragasztottam a puskát. Általában a nehéz anyagoknál szoktam puskázni, egyébként inkább tanulok. Különben nagyon izgalmas dolog puskázni, figyelni kell a tanárnőre is, a puskára is. Volt már, hogy lebuktam, és elég kellemetlenül éreztem magam, már csak azért is, mert sok időt befektettem, és végül egyest kaptam. Szerintem az a diák, aki puskázással kap ötöst, valahol nem érdemli meg a jó osztályzatot, de nem diák a diák, ha néha nem puskázik.

Sztojánovity Livia

Versengő növények (2.)

Kocsányos tölgy

A hőmérséklet változásához ugyancsak idomulni kell. A trópusi övtől a sarkvidékekig, a síkságtól a hófödte hegycsúcsokig csökken az évi középhőmérséklet, s ennek megfelelően ezekre az övezetekre más-más fajokból álló növénytakaró jellemző. Hazai erdőink jellegzetes állományalkotói a tölgy- és a bükkfajok. Közülük legmegkedvelőbb a molyhos tölgy, ezért főként síkságainkon és hegyvidékeink alacsonyabb lejtőin fordul elő. Öt-hatszáz méterig a kocsányos és a kocsánytalan tölgy a fő erdőalkotó faj, felette bükkös van. Ez az övezetesség természetesen nem zárja ki, hogy a különböző fajok egyedei máshol is megéljenek.

A magasabb hegységeket fenyvesek borítják, de ezek is tagozódnak. A sudár lucokat és vörösfenyőket a Tátrában 1500–1600 méter magasságban a törpefenyő váltja fel. A hideghez és fagyhoz alkalmazkodó növények különféle stratégiákat alkalmaznak: bizonyos fajoknál a száraz levelek vastagon borítják a szárát (üstökösfa), másoknál a bolyhos levelek a levegőt használják fel szigetelőanyagként, de olyanok is akadnak, amelyek fagyálló folyadékot termelnek (lobéliák).

A növények habitusukkal, alakjukkal vagy sejtszervecskéikkel, illetve anyagcsere-folyamataikkal is alkalmazkodhatnak a különleges körülményekhez. Ilyen lehet az állandóan fújó viharos szél, az ismétlődő tűz okozta perzselés, a levegő megváltozott gázösszetétele vagy mérgező anyagoknak a talajban való felhalmozódása. Mindezek a környezeti változások számos növényfajt olyan alkalmazkodásra kényszerítettek, amelynek révén a különleges feltételek között is növekedni, fejlődni képesek.

A sikeres alkalmazkodás egyetlen egyed túlélését is lehetővé teheti, de tartós ellenálló képességre csak több nemzedék során tesz szert a népesség. Ilyenkor bizonyos gének gyakorisága megváltozik, s a túlélést és a szaporodást elősegítő kedvezőbb génkombináció alakulhat ki. Az alkalmazkodóképesség lehet szűk vagy tág. Az utóbbi esetben az egyed felépítése és anyagcseréje révén alkalmazkodik a megváltozott környezethez. A szűk tűrésű fajok esetén erre csak több nemzedéken keresztül van lehetőség.

Valamilyen területet benépesítő növények csak igen ritkán jelennek meg egyedül, versenytárs nélkül. Friss vulkanikus talajon vagy több ezer méteres magasságban előfordul, hogy csak a szélsőséges környezeti hatásokhoz jól alkalmazkodó pázsitfűfaj telepei jelennek meg. Többnyire azonban a különböző fajok egymással

Versengő (*Lobelia erinus*)

versengenek. A verseny a környezeti erőforrásokért, elsősorban a fényért és a tápanyagokért folyik. Ennek során minden növénynek vannak előnyösebb vagy hátrányosabb tulajdonságai. Egy érett vagy öregedő erdőben az elszáradt vagy a vihar által kidöntött fák, facsoportok helyén nem a zárt, felnőtt erdőt alkotó fák (klimax fajok – hazánkban a tölgy és a bükk) nőnek elsőként. A talajban ugyanis más fajok magjai is várakoznak, amelyeknek egy része könnyű repítőszerkezetével, amilyen a nyárfának is van, messziről érkezett. Számukra ilyenkor jön el az alkalom, hogy kicsírázzanak. E pionír fajok sok fényt igényelnek, tehát tipikus fénynövények. Igen gyorsan megnyúlnak és lombot hoznak. Alattuk a lassabban növekedő klimax fajok szintén cseperednek, de éveken át látszólag vesztésre állnak. A pionír fajok védelme alatt más fajok, így a kőris és gertyán is megtelepednek, s akár hatvan-nyolcvan évre is elegyes erdő jön létre. Az ilyen erdőben több lombkoronaszint lehet, s az alsóbb szinten a klimax fajok vannak. Számukra ez kedvező környezet, hiszen árnyéknövények, s az idő nekik dologozik. Hosszabb, százötvenkét éves élettartamuknak köszönhetően ugyanis túlélnek a pionír fajokat, s végül helyreáll az eredeti erdő.

F. F.

Nyárfamagokkal behavazott gyermekláncfű

Ugrálás a magasban

izmos. Mancsukon hosszú, görbe karmok találhatóak, amelyek segítségével könnyebben kapaszkodnak a fa törzsén és ágain. Testhosszukkal megegyező méretű farkukat az ágakon való egyensúlyozásra használják. A mászásnál nagy segítséget jelent nekik, hogy a párnázott talpuk vastag bőre jól tapad a fa felületéhez.

Idejük jelentős részét a magasban töltik, a földre mindössze táplálékért jönnek le. Leggyakrabban faleveleket, virágokat, fűvet, gyümölcsöket, rovarokat és néha madártojást esznek.

Ahogy az erszényes állatok általában, a fakenguruk is rendkívül rövid vemhesség után hozzák világra kicsinyeiket. A nőtény már napokkal az ellés előtt visszavonul egy nyugodt, a külvilágtól rejtett helyre. A fejletlen, babszemnyi apróságok 32 napon születnek meg, ezután még tíz hónapig anyjuk erszényében erősödnek. Biztonságos „zsebibaba” státuszukat azonban csak teljes felnőtté válásuk után, 13 és fél hónapos koruk tájékán adják fel.

A fákon ügyesen és merészen közlekednek, több méter magasból is képesek

egy lentebbi ágra vagy a földre ugrani. A földön kevésbé bravúrosak, inkább csak sétálnak, és ugrándozásra csak vészhelyzetben vetemednek.

Magányosan vagy kisebb csoportokban élnek, legtöbbször háromtagú családokban. A hímeknek és a nőtényeknek is van saját területük, de a hímeké jóval nagyobb, akár több nőtény birtokán is átívelhet.

A dús szőrzetű állatkáknak sajátos módszerük van szervezetük hőszabályozására. Rendszeresen nyalogatják a mellső lábukat, amelynek párolgása hűti a testüket.

Viszonylag sokat lustálkodnak, életüknek több mint a felét átalusszák. Tehetik, hiszen a magas fák védelmező koronái között nem sok stressz éri őket. Félnivalójuk csupán a bennszülöttektől van, akik húruk miatt már hosszú ideje vadásznak rájuk. Eleinte dingó kutyák segítségével kapták el a fakengurukat, de amióta fegyverrel ritkítják őket, számuk jelentősen megcsappant. Mára mindössze 1400 példány él belőlük a Földön.

Aki eddig azt gondolta, hogy minden bizonnyal az álmosan pislogó koala a legkedvesebb élőlény a világon, talán megváltoztatja álláspontját, ha megpillantja az Új-Guinea erdeiben élő erszényeseket, a fakengurukat.

A bájos állatkák vörösesbarna bundája a hasukon, a lábukon, a fülükön és hosszú farkukon sárgás színűre vált, csupasz orruk pedig rózsaszínen virít.

Nem túl nagy termetűek, 50–70 cm magasak, súlyuk 6–7 kg, a nőtények testmérete nagyobb, mint a hímeké. Földön élő rokonaikkal ellentétben mellső és hátsó lábuk hossza azonos, és egyformán

Cafranghal

Amimikri az ellenség megtévesztésének is hatékony eszköze lehet. Mivel a rovarevő madarak nem táplálkoznak növényekkel, több rovar utánzó zöld vagy sárguló faleveleket, ágakat.

A moszatokra emlékeztető cafranghalnak sem kell menekülniük, észrevétel nélkül lebeghetnek a számukra tökéletes búvóhelyet biztosító vízinövények között.

Mások álruhát öltve, mérgező vagy fullánkös társaikra hasonlítva igyekeznek veszélyeseknek látszani. Az ártalmatlan

Védekező állatvilág (3.)

Megtévesztő hadműveletek

Sünhal

királysikló a korallkigyóéhoz hasonló fekete-fehér-vörös gyűrűivel, a rablólégy sárga-barna csíkos potrohával téveszti meg ellenségeit.

A macskák szőrüket felmeresztve, egyes halak, békák, hüllők magukat felfújva próbálnak nagyobbaknak, erősebbeknek tünni.

Erőfitogatás a fenyegető morgás, a majmok melldőngetése, a fészüket védő madarak hangos kiáltozása, tollazatuk felborzolása is.

Hogy létfontosságú szerveiket óvják, többen szemnek látszó foltokkal tévesztik meg ellenségeiket.

Egyes hernyók ijesztő álszája, álszemei akár el is riaszthatják a félénkebb támadókat.

Kis pávaszem

Az elkerülhetetlen kereszt

Következmények

Krisztus keresztje döntő hatást gyakorolt a világtörténelemre. Ez az esemény olyan változásokat idézett elő az emberekben és a folyamatokban, hogy egyszerűen lehetetlen elképzelni, miként alakult volna az emberiség története a kereszt nélkül.

Ha Jézus valóban Isten Fia volt, akkor halálában lennie kellett valami rendkívül borzalmasnak és titokzatosnak. Emberi értelemmel szinte felfoghatatlan, miért kellett ennek a kiváló és jó embernek úgy végeznie életét, mint valami közönséges gonosztevőnek. Ha ez az esemény Isten szeretetét tanúsította, akkor egyzersmind rámutatott az emberi gonoszra is.

Az őskeresztények azt állították, hogy Jézus keresztthalála gyökeres változást idézett elő az életükben. Egyesek azt mondták, hogy halála révén bűnbocsánatot nyertek. Mások arról tettek tanúbizonyságot, hogy megtalálták az Istennel való közösséget, a belső lelki békességet.

Mi is történt valójában?

Jézus áldozatot vállalt magára

A bűn elválasztja az embert Istentől; a bűn következménye a halál.

A zsidók évszázadokon át állatokat mutattak be áldozatul Istennek, mintegy beismervé, hogy vétkeztek Isten tökéletes szentsége ellen, és halált érdemelnének. Bűneiket jelképesen átruházták az állatra (ajánlatos volt a legszebb példányt választani), majd önmaguk helyett azt mutatták be áldozatul.

A pap ezután fogta a megölt állat vérért, és az áldozati oltárra hintett belőle. Ez volt a tulajdonképpeni „megváltás”. Azt jelentette, hogy a halálba vezető bűn megszűnt, és létrejött a kiengesztelődés Isten és az ember között.

De minden igazhívó zsidó tudta, hogy az ilyenfajta áldozatbemutatás nem lehet igazi megoldás, valami másra van szükség, valami olyanra, ami magasabb rendű és sokkal-sokkal na-

Rembrandt: Jézus a bűnök bocsánatát hirdeti

gyobb értékű. Amikor Keresztelő János megpillantotta Jézust, így szólt: „Íme, az Isten báránya.” Már ezek a szavak is jelezték, hogy Jézus Krisztus (Isten Fia és a tökéletes ember) halála végleges és az egész emberiségre vonatkozó áldozat lesz.

Jézus szenvedése

Az élet egyik legfájdalmasabb problémája a szenvedés. Különösen az ártatlanok szenvedése. Ilyenkor felmerül bennünk a kérdés, hogy ha Isten valóban szereti az embert, akkor miért engedi meg a szenvedést és a nyomort.

A válasz nem egyszerű. Világos azonban, hogy a bűn által megrontott világunkban minden lépésen betegséggel, igazságtalansággal és szenvedéssel találkozunk, ami kétségtelenül az Istennel való ellenségeskedés következménye.

De miért nem tesz Isten valamit ez ellen?

Isten sohasem volt passzív szemlélő.

Földi életében Jézus soha nem zárkózott el a szenvedés elől. A kereszten

pedig a lehető legnagyobb megaláztatással és kétségbeeséssel kellett szembenéznie.

Péter később példának állította elénk Jézus szenvedését, rámutatva, hogyan kell nekünk is szembenéznünk az igazságtalanságokkal. Amíg bántották, nem fenyegetőzött... Amíg szenvedett, a bosszút átengedte Istennek, aki mindig igazságosan ítélkezik.

Magára vette sorsunkat

Mielőtt meghalt volna, Jézus így kiáltott fel: „Beteljesedett!”

Ezt a szót írták az ókori görögök a ki egyenlített számlákra. Jézus keresztthalála is nyugtázott számla volt, a mi adósságunkat fizette meg vele Istennek.

A mi sorsunkat vállalta magára, helyettünk szenvedett, helyettünk halt meg, és soha nem fogjuk igazán megérteni, mit jelentett ez számára. Ezért hangsúlyozza Péter, hogy Krisztus a kereszten magára vette bűneinket, lehetővé téve számunkra, hogy szakítsunk a bűnnel, és igazságosságban éljünk.

Andrew Knowles
Út a hithez című könyvéből

Február 19.

Ma Zsuzsanna, Buda, Konrád, Eliza napja van.

Zsuzsanna

Héber eredetű bibliai név. Jelentése: lilium.

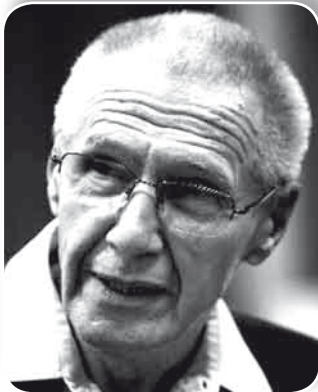
Buda

Régi magyar személynév. Keresztnev-ként a 19. században újjították fel. Eredete vitás. Lehet a helység neve. Más magyarázat szerint a szláv Budimir személynévből származik. E név elemeinek a jelentése: lenni + béke.

1473. február 19. (536 éve történt)

Megszületett Nikolausz Kopernikus lengyel csillagász, a heliocentrikus világkép megalkotója. Hírnevét annak köszönheti, hogy megalkotta az égitestek kopernikuszi rendszerét. Kimondta, hogy a Föld a saját tengelye körül forog, a mozdulatlan Nap körül pedig éves mozgást végez: ezt nevezük heliocentrikus világképnek.

1926 (83 éve történt)

Megszületett Kurtág György zeneszerző, aki a ma élő magyar művészek közül a legelismertebb a nagyvilágban, Gustav Mahlerral, Kodály Zoltánnal tartják egyenrangúnak.

Február 20.

Ma Aladár, Álmos, Leona, Paula, Elemér, Leó, Paulina, Amadil, Amáta napja van.

Aladár

Germán eredetű név, valószínűleg a germán Aldarik vagy az Aldemar név megmagyarosodott alakja. Elemeinek eredeti jelentése: öreg, tapasztalt + híres vagy hatalmas, testőrhadnagy, mindenben hatalmas, előljáró.

Álmos

Török eredetű régi magyar név, Árpád fejedelem apjának a neve. Jelentése: megvett, megvásárolt; más feltevés szerint: szerző. A magyar álmom szóból való származtatása vitatott, a név későbbi használatában azonban szerepet játszhatott a közszó is.

1844 (165 éve történt)

Megszületett Munkácsy (eredeti nevén: Lieb) Mihály festőművész, a magyarországi realizmus egyik legkiemelkedőbb egyénisége (Ecce homo, Krisztus Pilátus előtt, Golgota).

1952 (57 éve történt)

Egy család öt gyermeke született ezen a napon: az első 1952-ben, a második 1953-ban, a harmadik 1956-ban, a negyedik 1961-ben, az ötödik pedig 1966-ban.

Február 21.

Ma Eleonóra, Zelmira, Leona, Bódog, Leonóra, György, Péter, Germán napja van.

Eleonóra

Az arab Ellinor névből származik, melynek jelentése: Isten az én világosságom. Spanyol közvetítéssel került Franciaországon át Angliába, később onnan terjedt el egész Európában.

Zelmira

Női név, irodalmi névalkotás, amely Gioacchino Rossini és Christoph Willibald Gluck operáinak szereplőjére utal.

1999. február 21.

(Tíz éve emlékezünk meg róla.)

Nemzetközi anyanyelvi nap: az ENSZ 1999-ben február 21-ét Banglades javaslatára nemzetközi anyanyelvi nappá nyilvánította, 2000-ben ünnepelték először. A világnapot annak emlékére tartják, hogy 1952-ben Bangladesben az urdut nyilvánították az egyetlen hivatalos nyelvvé, noha a bangladesiek anyanyelve a bengáli. Február 21-én Dakkában a diákok fellázkodtak az anyanyelv elnyomása ellen. Ekkor a rendőrség összetűzőtt a tüntetőkkel és öt diákot megölt.

1989 (20 éve történt)

Meghalt Márai Sándor író, költő, újságíró (Egy polgár vallomása).

Február 22.

Ma Gerzson, Pál, Tas, Péter, Margit napja van.

Gerzson

Héber eredetű bibliai név. Jelentése: idegen, jövevény, száműzött.

Margit

A görög eredetű latin Margareta név megmagyarosodott alakja. Jelentése: gyöngy. A németben és a svédben is ebben a formájában használják. Legismertebb viselője Árpád-házi Szent Margit, IV. Béla király leánya.

Munkácsy Mihály:
Ásító inas

1810 (199 éve történt)

Zelazowa-Wolában megszületett Frédéric Francois Chopin lengyel zeneszerző és zongoraművész, akinek zongorára komponált műveiben (zongoraversenyek, prelűdök) a lengyel népzene motívumai bukkannak elő.

1797. február 22. (212 éve történt)

Meghalt Karl Friedrich Hieronimus, azaz Münchhausen báró, katona, akinek neve ma az abszurd, hihetetlen történeteket juttatja eszünkbe. A báró tizenhét csodálatos meséjét E. R. Rospé és G. A. Bürger is feldolgozta. Meséit, csodálatos kalandjait megfilmesítették és könyvben is kiadták.

1975 (34 éve történt)

Megszületett Drew (Blythe) Barrymore amerikai színésznő (E. T., a földönkívüli, Charlie angyalai).

Február 23.

Ma Alfréd, Polikárp, Ottó, Lázár, Péter, Alfréda napja van.

Alfréd

Germán eredetű név. Jelentése: tündér, tanács.

Polikárp

Görög-latin eredetű férfinév. Jelentése: bő gyümölcsöt termő.

1685 (324 éve történt)

Megszületett Georg Friedrich Händel német-angol zeneszerző. Nagy sikerű szerzeményei oratóriumai (Messiás, Izrael Egyiptomban, Salamon), operái (Imeneo, Agrippina, Julius Caesar) és szvitjei (Vízizene).

1828 (181 éve történt)

Meghalt Fazekas Mihály író, költő, botanikus, a Lúdas Matyi írója, a debreceni Fűvészkert tervezője.

Február 24.

Ma Mátyás, János, Hedvig napja van.

Mátyás

Bibliai név, a héber Mattatiás név latin Matthias formájából származik. Jelentése: Jahve ajándéka.

Hedvig

Germán eredetű német névből származik. Jelentése: harc.

Húshagyókedd: a farsang utolsó napja.

1836. február 24. (173 éve történt)

Meghalt Berzsenyi Dániel költő, táblabíró, a „niklai remete” (A közelítő tél, Horatiushoz). Legnépszerűbb verse A magyarokhoz című ódája, melyet Kodály Zoltán zenésített meg.

1966 (43 éve történt)

Chicago-ban (Illinois, USA) megszületett Billy Zane színész (Vissza a jövőbe, Memphis Belle, A bárányültek hallgatnak, Titanic, A legyőzhetetlen).

Február 25.

Ma Géza, Vanda, Cézár napja van.

Géza

Régi magyar személynév, többek között Szent István király apjának, Géza fejedelemnek a neve. Török eredetű méltóságnév. Jelentése: herceg(ecske). Mai formája a középkori írott forrásoknak a 19. századi téves olvasatából származik. Az eredeti kiejtésnek megfelelően Gyejcsa, Gyécse vagy Décse lenne.

Vanda

Lengyel, német eredetű név, egy mondabeli királylány neve. Jelentése: vend nő. Német jelentése: biztonság, rejtettség, védelem, vessző, varázsvessző, bekerített hely.

Hamvazószerda: ezen a napon kezdődik a húsvétot megelőző 40 napos böjt.

1842 (167 éve történt)

Megszületett Karl May német ifjúsági regényíró. Legolvasottabbak az észak-amerikai indiánokról szóló könyvei, a Winnetou, Az Ezüst-tó kincse, A medveölő fia, Az inka öröksége című regényei, melyekből nagy sikerű filmek is készültek.

1974 (35 éve történt)

Győrben megszületett Dobó Kata színésznő.

Böjtje a farsangnak

Hej, ha a húshagyókedd mesélni tudna! Mekkora vigasságok folytak valaha farsang utolsó napján... Nem véletlenül hívták zabálóhétnak a farsang utolsó hetét, torkoscsütörtöknek a kövérhét csütörtökét. Zabálóhétnél jött a nagyböjt: tartózkodás az ételtől, italtól, mulatságoktól stb.

Miért nagyböjt?

Háromféle böjtöt ismerünk.

Fogadott böjt: A szokásos pénteki hústalan ételfogyasztás mellé valaki felfogadja böjtnek még a szerdát. Teszi ezt gyógyulásért, gyermekáldásért, jó férjért, tűzvész, jégverés és egyéb szerencsétlenség elkerüléséért.

Kisböjt vagy adventböjt: András napjától (november 30.) karácsonyig terjed. Lakodalom nem, csupán disznótor tartható. A december 24-i teljes böjtöt, amikor kizárólag vizet ittak, kántorböjtnek nevezték, akárcsak a nagypénteki hasonló cselekedetet.

Nagyböjt: a farsangzáró húshagyókeddet követő napon, hamvazószerdán kezdődik, húsvétvasárnapig számítják, nagyszombattal fejeződik be. Naptári időpontja húsvéttal együtt változik, mivel a húsvét március 22-e és április 25-e közé eshet. Ennek oka, hogy a húsvét zsidó eredetű ünnep, a zsidók pedig holdévben számoltak. A húsvétolást előkészítő negyvennapos böjtöt II. Orbán pápa iktatta törvénybe 1091-ben.

Fogyókúrának is megfelel

Ősi elképzelés szerint az ételek titkos erejűek. A szent ételek, italok vétele előtt azért kell böjtölni, hogy a test és a lélek megtisztuljon.

Ezt nem: húst, zsírt, állati termékeket böjtben nem szabad fogyasztani.

Ezt igen: kenyeret, sót, vizet, halat, száraz növényi eledelket, nyers, illetve aszalt gyümölcsöket, főtt tésztaát, főzelékféléket, olajat, tejtermékeket, pattogatott kukoricát ehettek a böjtölők.

Kiszi: elterjedt böjti étel volt a korpából készített savanyúleves. A menyecskének öltöztetett szalmabáb, amelyet virágvasárnap vetettek vízbe vagy égettek el, innen kapta a „kisze” nevet. A bábu elpusztításához fűződő ének arra utal, nonsokára vége a böjtnek, lehet ismét zsíros étel, sonkát lakmározni. „Haj ki, kisze, haj, győjj be, sódar, győjj! Haj ki, kisze, kiszőke, győjj be, sódar, gömbőce!”

Hamvazkodjál, hívő lélek!

Réges-régen a nyilvános bűnbánók szőrzsákba öltöztek, a fejükre hamut szórtak. Bűnbánatot jelképez tehát az a máig létező templomi szertartás, amikor hamvazószerdán a pap hamuval jelöli meg az élére járulók homlokát. Ez nem akármilyen hamu, hanem az előző évi szentelt barkát égetik el. Ezért tulajdonítanak az emberek gyógyító erőt a hamvazásnak, sokan vallják a fejfájás ellenszerének. A hamvazkodás az elmúlásra, a halálra is figyelmeztet: „Hamvazkodjál, hívő lélek, porból lettél, porhoz térsz meg.”

Szárazszerdától húsvét szenvedjéig

A népnyelvben sok kifejezés élt és él a nagyböjttel kapcsolatban:

Hamvazószerda böjtfő, böjtfogadó szerda, böjtfőszerda, szárazszerda, aszalószerda.

A **hamvazószerda utáni első vasárnap** csonkavasárnap, böjt első vasárnap. A **második vasárnap** böjt másodvasárnap, neveletlen vasárnap, guzsalyvasárnap, vitézvasárnap.

A **harmadik vasárnap** böjt harmadvasárnap, holdközépvásárnap, fehérvásárnap, búzavasárnap.

A **negyedik vasárnap** süketvasárnap, csikvasárnap, guzsalyütővasárnap, vi-gadóvasárnap, rózsavasárnap.

Az **ötödik vasárnap** feketevasárnap, keresztvasárnap.

A **hatodik vasárnap** virágvasárnap.

Nagyszombat húsvét szenvedje.

Asok száz éves paraszti tapasztalat a hét egyes napjainak kedvező, illetve kedvezőtlen hatásokat tulajdonít – kimondva-kimondatlanul – mindmáig. Az ehhez kapcsolódó ősi hiedelemrend meghatározza a napi munkát.

Az apáról fiúra szálló munkarend szerint a hétfő a kedvező nap a szántás-vetés megkezdésére, a mosásra. Kedden jó kenderet vetni, tyúkot ültetni; szerdán ajánlatos a kerti zöldfélék magját elvetni; csütörtök a virágmagok vetésének ideje; szombat a kenyérsütés napja, a vasárnap pedig teljes munkatilalommal jár. Amint ebből is látszik, a péntek kiharad a kedvező hatásokkal felruházott napok közül, mert – mint a régi regula mondja – „pénteken kezdett munkán nincsen áldás”. – Ehhez a naphoz ezért egész sor munkatilalom kapcsolódik: pénteken tilos fenni, a pénteken mosott ruha kiütést okoz, s egyébként is, aki e napon mos, villám fogja sújtani; tilos pénteken kenyeret sütni, mert az keletlen marad, de tilos e napon szántó-vető munkába fogni, mert a termés rossz lesz. E munkatilalom túl a pénteki naphoz mindenféle más baj is kötődik: az az év, amelyik péntekkel kezdődik, silány termést hoz; aki a tél elején először pénteken fűt be, annak leég a háza; aki pénteken éhgyomorra tüsszent rövidesen baj éri. Középkori Calendariumokban tallózva figyelemreméltó sorokat lehet olvasni arra vonatkozóan is, hogy a bolygók mely napon milyen hatással vannak az emberi életre.

Hiedelmes napjaink

Ezek szerint a hétfő a Hold befolyása alatt áll. E napon jó „hamar dolgot kezdeni; mézet, olajat és mindenféle házi eledelet beszerezni; húst és egyébféle állatot eledelre való vadat és barmot venni – kivéve juhot; jó vízbe való építést kezdeni. Nem jó viszont házat kezdeni; pénzt kölcsön adni. A Hold óráiban nem jó a fejet orvosolni.”

A kedd a Mars befolyása alatt áll. E napon jó „vörös posztót, vörös lovakat venni és vörös színt mutató dolgokat kezelni; fegyvert, hadiszerszámot venni, harcba indulni. Nem jó viszont „egyéb földolgokat kezdeni; gonosz az orvoslás és a vágás. Nem jó nősülni, s a Mars órájában a májat orvosolni.”

A szerda a Merkúr napja, aki „a jókkal jót, a gonosszal gonoszt cselekszik”. E napon jó: „orvossággal élni, plántálni, építkezni árkot, kutat ásni, pénzzel kereskedni, adósságot beszédeni, utazni, bölcs és mesterséges dolgokkal foglalatzkodni, új lakóhelyre költözni”. Nem jó viszont: „fürödni, házasodni, nem jó a vesét orvosolni”.

A csütörtököt a Jupiter uralja. „Órája mindenben szolgál, amit az ember igazság szerint cselekszik. E napon jó: vetni, fát ültetni, oltani, építkezni, új ruhát csináltatni, abba öltözni, vásárolni, keres-

kedni, pénzt váltani, ezüsttel kereskedni, házasulni, nem jó a májat orvosolni.”

A péntek a Vénusz befolyása alatt áll. E napon jó: „fürödni, jó úton járni, ruházkodni, házasulni.” Nem jó viszont „vetni, sok pénzt beszédeni, vízen evezni, nem jó orvosolni, mi a veséhez tartozó.”

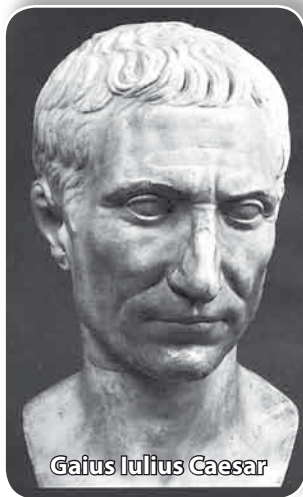
A szombaton a Saturnusz uralkodik. E napon jó: „mindenféle eledelet venni, vetni és oltani, mindennel bánni, ami a földön cselekedett, kertet keríteni, nehéz marhát venni és eladni, úgy mint vasat, ólmot és nehéz ércet, faragott követ, fekete posztót.” Nem jó viszont „orvosoltatni, megborotválkozni, új ruhát csináltatni, hajóra szállni, házasodni.”

A vasárnap a Nap birtoka. E napon jó „vigadni, vadászni, bírót tenni, arannyal és mindenféle sárga színű szerekkel kereskedni, fegyvert venni.” Az ősi hiedelemvilágban egyébként a Napistent megsértő személy keservesen bűnhődik: vagy egészsége rendül meg, vagy a Nap törvényeit sértő munkája válik semmivé. Mindezek a szokások hiedelmek az ősi hitvilágban gyökereznek, s ezekből származtatható az asztrológia, illetve az egyház heti – jó és rossz – napokra való felosztásának máig ható rendszere.

Szökőnap

Rómában i. e. 46-ban Gaius Julius Caesar megreformálta a római naptárt, és helyette bevezette a róla elnevezett – részben még a 20. században is érvényes – időszámítást.

Az idő múlásának kiszámítására különböző módszereket dolgoztak ki. Néhány nép a világ teremtésétől számította történelmét: a zsidók i. e. 3761-re, a bizánciak i. e. 5509. szeptember 1-jére, az alexandriai időszámítás megalkotói pedig 5492. május 25-re tették ezt az időpontot. A rómaiak i. e. 753-mal, városuk megalapításának évével kezdték időszámításukat. Az egyiptomiak új időszámításba kezdtek minden dinasztiaaváltással, a párhusok, bithüniaiak és a szeleukidák első uralkodójuk trónra lépésének évétől kezdve számoltak. Az egyes időszámítások viszonyítását bonyolulttá tette

Gaius Iulius Caesar

az évek eltérő hosszúsága. Egy holdév 354, egy napév kb. 365 nappól áll, ezért iktatott be néhány naptár szökőnapot. 1582. október 4-én a legtöbb katolikus országban életbe lépett a XIII. Gergely pápa által elrendelt és róla elnevezett gregoriánus naptárreform (Gergely-naptár), amely szerint 1582. október 4-ét közvetlenül 1582. október 15-e követte. A

Nagy Péter cár

naptárreform a Julianus-naptár bevezetése óta a napév és a naptári év eltolódásából adódó tíznapos időeltolódást szüntette meg. Megtartották azt a szabályt, hogy minden olyan év, amelynek utolsó két számjegye négyel osztható, szökőév legyen. Ha minden 400 évben három szökőévet kihagynak, akkor a naptár még jobban hozzáigazodik a napévhez, így az eltérés csak 3333 évenként egy nap lesz. A Gergely-naptárt 1585-ben a legtöbb katolikus ország át-

XIII. Gergely pápa

vette. Oroszországban 1700. január 1-jén I. (Nagy) Péter cár, hogy Európához felzárkóztassa országát, a napév szerinti időszámításon alapuló Julián-naptárt vezette be, amely a bizánci időszámítást váltotta fel. Kelet-Európa és a Balkán-félsziget ortodox vallású országaiban is a régi Julián-naptárt használták: Oroszországban 1918-ig, Görögországban 1923-ig, Romániában 1924-ig, de például Szerbiában is sokan tisztelik a „rég” időszámítást, és annak alapján ünneplik meg (főleg) az egyházi ünnepeket.

RÜGYFAKADÁS

Tél

Hideg téli nap van.

A Palicsi-tó partján sétálok. Lábam alatt fehér szőnyeg ropog. Itt-ott egy satnya, elszáradt fűcsomó is akad. A tó vize be van fagyva, a jégről visszatükröződik a nap fénye. A távolban egy kis erdő sötétedik, és ezt kiáltja:

– Ide gyertek, itt van mit látni!

A lombhullató fák már kopaszak. Ahogy távolodok Palicstól, egyre jobban elhomályosodik az erdő képe. A sűrű ködtől már nem lehet látni, és egyre jobban fúj a hideg, csipős szél. A kertekben fehér takaró fedi a virágokat, ami védi őket a fagytól. A gyerekek is előmerészkedtek a szobából. Örülnek a hónapnak, mert benn már unatkoztak. És ekkor ezernyi emlék bukkan fel előttem. Az előző télről: a hógolyózások, szánkózás, a korcsolyázás a befagyott tavon. Továbbra is ott állnék, de felráz a madarak didergő hangja.

Már én is reszketek a hidegtől, és a hó is hullik. Elindulok hazafelé. Arcomat az ég felé tartom, és élvezem, ahogy a szikrázó hópihéek rám hullanak és elolvadnak.

Fekecs Ádám, 7. osztály
Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Télüző óda

*Ó, te zord tél, miért vagy még itt?
Ó, hogy jönne már egy kellemes szellő,
mely tova űzné ezt az évszakot itt,
mint félnék embert a ragadozó hullő.*

Mihálovity Szintia, 7. osztály
Október 10. iskola, Szabadka

Így múlt el a téli szünet

A téli szünetem egy nagyon szép ünneppel kezdődött, a karácsonnyal.

Ezen a varázslatos téli napon még egy kis hó is esett. Az ünnepnapot a nagymamáméknál töltöttük, a nenusomékkal és unokatestvéreimmel együtt. Elfogyasztottuk az ünnepi ebédet, megnéztük, hogy az anygalka mit rejtett a karácsonyfa alá, nagyokat nevtünk. December utolsó előtti napján volt a bizonyítványosztás, az osztályfőnökünk kitalált valamit, amivel úgy gondolta, még szebbé teheti a téli szünetünket. Ez a korizás. Ezt a sportot már nagyon régóta szerettem volna kipróbálni. Először volt rajtam korcsolyacipő, amitől egy kicsit megrémültem, féltem vele rámenni a jégre. De azután megváltozott a véleményem, és egyre bátrabban siklottam. A szilveszterezést baráti társasággal töltöttük. Nagyokat mókáztunk. Mikor az óra éjfélét ütött, a pezsgősüveg nagyot durrant, a házigazda pezsgőt töltött mindenkinek a poharába, koccintottunk és sok szepet, jót kívántunk egymásnak. Az új év első napjaiban meglátogattuk a rokonainkat, kedves ismerőseinket, elhívtam a barátnőimet, és én is elmentem hozzájuk. Majd a szünet utolsó napja egy feledhetetlen élményem lett. Vasárnap ebéd után felöltöztünk jó melegben, és azt mondták anyuék, elmegyünk valahova. A titok akkor derült ki, amikor a palicsi állatkertben kötöttünk ki. Az állatkert látogatása után a tópartra mentünk. Ott a befagyott tavon nagyokat csúszkáltunk.

Ezek az emlékek számomra feledhetetlenek maradnak, mert nem a karácsonyi ajándékok, nem az ünnepi ruha teszi az embert boldoggá, hanem az ünnepi melegség, szeretet és béke.

Pesti Enikő, 5. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

December Tündérországbán

Kicsiként mindig vártam az év végi ünnepeket, mert nagyon érdekelt, hogy készítik a törpék az ajándékokat a fák alá.

Szerintem egy csodaországban készül az ajándék, ahol manók, koboldok és tündérek serénykednek. Sok munkával jár, mire a Földre, a gyerekekhez kerül. Egész évben dolgoznak, hogy karácsonyra el tudják készíteni azt a sok ajándékot, ami a kívánságlistán szerepel. Sok munka, határtalan képzelet és témérdek csillámpor szükséges.

Sok türelmet és erőt kívánok a manóknak, hogy sok-sok évig dolgozzanak nekünk, s boldoggá tegyék a gyerekeket a Földön.

Lazi Zoltán, 4. osztály
Nikola Tesla iskola, Topolya

Hírek és álhírek

Pótszülő

Egy városi fiúcska szülőjévé fogadott egy állatkerti jegesmedvét. Ez a barátság nem úgy kezdődött, mint a többi! Róza, aki a szerkesztőség kedvéért nem vállalta igazi nevét, szombaton volt először az állatkertben. Ezúton is gratulálunk neki! Azt gondolta az állatokról, hogy ők jelmezbe öltözött emberek, akik szerepet játszanak, ezért megpróbálta lerántani a jegesmedvéről a bundát, hogy megmutassa övodástársainak szava igazát. A jegesmedve sajnos elvesztette bocsait, ezért kedvesnek és barátságosnak vélte ezt a közeledést, és örökbe fogadta a komisz kis övodásfiút. Azóta is együtt élnek az állatkertben, és a gyermek szülei is örökbe fogadtak egy medvét.

Kocsis Réka, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Szilvásgombóceví verseny

Szilvafalván, szilvásgombóceví versenyre került sor. A nyertes ötven gombócot bírt megenni. A verseny után leült egy székre, mert nem tudott járni. A zsűri gyorsan bevitte a kórházba, ahol röntgenvizsgálatnak vetették alá. Végül az orvos gyomormosást rendelt el, de sajnos ez nem volt elég hatékony. A betegnek plasztikai műtétet, zsírleszívást kellett végezni, mire visszanyerte a verseny előtti alakját.

Szítás Emma, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

A nagy hó

Mivel már jó pár éve alig esett valamicske hó, ezért szegény kisbáknak és kisgyermeknek műhavat vesznek, aminek sok előnye is van, mint például az, hogy nem hideg. De sok hátránya is, ha valaki lenyeli, nem olvad fel a hasában, hanem szilárd halmazállapotban marad, és nehezen bomlik. Bezzeg milyen jó volt a 40-50 évvel ezelőtti élő gyerekeknek...! Szüleik annyira felöltöztették őket, hogy nem lehetett tudni, melyik a labda és melyik a gyerek, és még sok esetben így is fáztak a gyerekek.

Diósi Linett, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Doroszló

Az ingovány

(Gion Nándor: A kárókatónak még nem jöttek vissza című regény alapján)

„Olyan, mint egy tó, mintha hasa volna a folyónak.”

Nádas öleli körül. Eleinte sok a növényzet, az iszap csak bokáig ér. Később kevesebb a nád, az iszap mennyisége növekszik. Itt kezdődik az ingovány. Ha valaki ezen a mocsáron szeretne keresztüljutni, egy láthatatlan utat kell követnie. Ezt a járatot a történetben Burai J. ismerte. Aki nem a helyes útvonalat követi, az elsüllyed, és ha sikerül onnan kikecmeregnie, nagy szerencséje van. A láthatatlan út egy zombékhoz vezet. Dombhoz nem hasonlítható száraz terület. A filmben sokkal nagyobb, és nem pont ilyen, de a gyerekek ezzel is megelégedtek egy idő után. Itt a növényzet száraz, gyér és kopár, csupán a madarak uszkálnak. Az ingovány felett az égen vadkacsák röpködnek. Itt az iszaptól bűz van, de könnyen meg lehet szokni.

Csendes, békés hely, csupán a madarak kommunikálnak egymással. A nyugalmat csak a történet szereplői zavarják meg, akik idejönnek gondjaikat megbeszélni.

Lassú Csenge, 7. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

Az én cicám. Vajda Boglárka kishegyesi tanuló rajza

Fogalmazás képsorról

Mackó mama születésnapja

Mackó Pali elindult lepkét fogni. Ezzel akarta anyukáját meglepni születésnapján.

Egy lepkét sem tudott elkapni. Egyszer csak észbe jutott, hogy anyukája szereti a halat. Mivel az apukájával sokat járt horgászni, megtanult egy-két trükköt. Maga alá rakott egy felfújható gumiágyat, és úgy tett, mintha aludna. A lepkéhálót a víz alá merítette és várta. A hálóba belecsúszott egy hal. Ekkor Pali kiúszott a partra és hazament.

Anyukájának tetszett az ajándék. Megfőzték a halat, és jóízűen megették.

Imamović Inesz, 3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

A kis maci története

A kis maci elindult a mezőre pillangót fogni.

Ment, mendegélt, míg oda nem ért egy tóhoz. Bement a tóba fürödni. Úszkált, s látott a vízben sok halat. Beleengedte a hálóját a vízbe. Arra úszott egy hal, és beleakadt a hálóba. A maci kivette hálóját a vízből, és a hal benne ficánkolt. Boldogan indult haza.

Tót Andor, 3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Mackó, a vadász

Egy napon Mackó vadászatra indult.

Ment, mendegélt. Látott egy lepkét. Azt nem sikerült elkapnia. Szomorú volt. Nézte a tájat, s mert annyira ámult-bámult és nem nézett előre, beleesett a tóba. A hátára pottyant, a lepkéháló is a vízbe merült. Még szomorúbb lett. Közben valami ficánkolni kezdett a hálójában. Nagyon örült, mert kifogott egy halat.

Örömeiben kiáltozni kezdett:

– Halat fogtam! Halat fogtam!

Boldogan ment haza.

Papp Iván, 3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

RÜGYFAKADÁS

Beatrix naplója

1475 nyara

Kedves Naplóm!

Mióta megérkeztem Magyarországra, nem tudok magamhoz térni. Az a sok paraszt és műveletlen ember! A kosz az utcákon... fürtelem! Az egészben csak az boldogít, hogy Mátyás megkérte a kezem. Letérdelt és hosszú haját jobb vállára fésülve mondta: Beatrix, feleségül jössz hozzám?

Rögtön igent mondtam. Egész helyes ez a fiatalember, ha nem lóg az arcába a haja.

1475. szeptember 4.

Ma felvettem ötletem a főuraknak, hogy tartsunk táncesetet. Mintha sült disznót nyeltek volna egészben, úgy néztek. Még sose hallottak ilyesmiről. Zene, tánc, terített asztal...

A szakácsokat gyorsan elküldtem sütni-főzni, zenészeket hívtam, és megírtam a vendéglistát. Este, amikor bementem a konyhába, meglepődve vettem észre, hogy se villa, se kés, se kanál. Hogy képesek ezek az emberek kézzel enni? Hozatnom kell legalább 50 darab evőeszközt. Érzem, hogy sok dolgom lesz még ebben az országban.

1475. szeptember 25.

A magyar nép nem tud táncolni. A magyar nemesek tátott szájjal nézték, amikor Mátyással egy páros táncal megnyitottuk az estet. Mátyást 2 napon át tanítottam mindössze 3 lépésre, de megérte, mert igazi táncos

lábú király lett belőle. A meghívottak közül csak az én ismerőseim tudtak rendesen étkezni az evőeszközökkel. A többi nemes, főúr, nagybirtokos erre is csak bámult. Cigány muzikusokat is hívtam, akik magyar zenét játszottak az asztal körül.

1475. október 3.

Ma szinte egész nap sakkoztam. Ez az egyik legkedvesebb időtöltésem. A másik a liletojás-evés. Még csak egy lépés hiányzott a győzelemig, amikor belépett Mátyás, és megkért, menjek el vele a piacra. De nem ám királyhoz méltóan! Álruhában, gyalog.

Mókának vettem, és ráálltam férjemuram javaslatára. Régi, agyonmosott kendőt, szakadt ruhát, és lyukas cipőt húztam fel. Mátyás is parasztnak öltözött, majd elindultunk a piacra. Ahogy megláttam a földön ülő, kiabáló árusokat, a szaladgáló embereket, az ájulás kerülgett. Semmi kultúra? Semmi jó modor? Tennem kell valamit. Sürgősen változtatni kell ezen a helyzeten.

1487. december 27.

Titokban elmentem egy jóshoz. Én eddig nem nagyon hittem a horoszkópokban, kártyavetésben stb-ben. Nem úgy, mint Mátyás... De ma elmentem egy Fuxtix Tutix nevű jósaszonnyhoz. Azt mondta, figyeljem az égi jeleket, és tartsam nyitva a szemem. Ezt nem egészen értettem. Amikor elmondta, hogy tovább fogok élni, mint a férjem, furcsa érzés fogott el. Talán ez az asszony tudja, mikor fogok meghalni? Vagy csak azért mondta, hogy megrémítsen, és többet járjak hozzá? Így több pénzt is kapjon?

1488. január 8.

Elhatároztam, hogy megfogadom a jósnő tanácsát, és megfigyelem a jeleket. Mai megfigyelés: Az udvar kutyája mindennap megállás nélkül ugat. Ma egyet sem vakkantott.

1488. április 8.

Mai megfigyelés: Villám csapott le Mátyás teraszára. A terasz ketté tört, de már javítják.

1489. november 8.

Megfigyelés: A hó csak Mátyás teraszára nem esett, pedig nincs tető fölötte. Mátyásnak azt mondtam, felsöpörtem onnan a havat, nehogy elcsúszson rajta.

1490. április 6.

Mátyás legkedvesebb ételle a füge. Ma friss fügét hoztak az asztalra. Mivel Mátyás fáradtan ért haza egy lovaggá ütési ceremóniáról, és még nem volt kész az ebéd, gyorsan megevett egy fügét. Megállapította, hogy nem friss, és nagyon kiakadt. Próbáltam nyugtatni, de nem nagy sikerrel. A dühtől rosszul is lett. Fájt a hasa és szédült.

Mai megfigyelés: Ebben az évben egy fekete hollót sem láttam. Pedig minden évben tele van velük a város.

1490. április 7.

Mátyás egyre rosszabbul van. Egész teste lebévult. Beszélni sem tud. Próbálok gyógyszereket beletömni, de nem megy. Félek, hogy a megfigyeléseim nagyon is utaltak valamire. Reménykedem, hogy csak valami pénzkicsaló, hazug asszony volt az a jósnő. Ám ma is megfigyeltem valamit. Egy fekete holló ült Mátyás teraszán. Az urak szerint semmi sincs ott. Lehet, hogy csak én látom?

1490. április 8.

Reggel nagy mennydörgésre ébredtem. Kérdeztem a palotában élő többi embert, ők hallották-e, de nemmel válaszoltak. Bementem Mátyás szobájába. Félálomban volt. Beszéltem hozzá, és biztos voltam benne, hogy hall engem. Éreztem, hogy ő is mond valamit. Biztatott, hogy legyek erős, és maradjak olyan, amilyen vagyok.

Az ablakhoz álltam. A hó mindenhol elolvadt. Csak Mátyás parkányán maradt meg. Fehér és csillogó, szép és félelmetes volt. Este hét-nyolc óra körül halt meg Magyarország legjobb királya. Én pedig elkezdtem hinni a jóskokban. Rájöttem, hogy különleges képességeim vannak.

Bálizs Anita,
8. osztály

Petőfi Sándor iskola,
Újvidék

Álomváros. Gombos Roberta szabadkai tanuló rajza

RÜGYFAKADÁS

Bemutatom János vitézt

A mű szereplői közül Jancsit választottam bemutatásra, mert ő tetszett nekem legjobban. Biztos szép legény volt, mert nemcsak Iluska szerette, hanem a francia királylánynak is és másoknak is tetszett.

Tudott kedvesen, hízelkedve is beszélni, de a mostohát haragosan fenyegette.

Becsületes volt, nem vitte el a zsványok lopott kincsét. Együtt harcolt a huszárokkal, mert szeretett másokon segíteni. Megtetszett neki a király lánya, de hűséges maradt Iluskához. Őszintén elmondta élete történetét. Ötletesen megoldotta a menekülést a hajótörés után: a felhőkbe kapaszkodott, aztán felpattant a griffmadárra.

Nem szégyellte sírni Iluska halála miatt.

Mások tanácsát ritkán fogadta meg. Mindent ki akart próbálni. Aki bántani akarta, az pórul járt (óriáscsósz, óriáskirály, mostoha). Erős volt, de az eszét is használta, például a sárkánykigyó legyőzésekor. A történet második felében nagyon el volt keseredve, Iluska után akart halni, de megtörtént a tündérországi csoda. Minden jóra fordult, és János vitéz boldogan élhetett Iluskájával.

Nekem azért tetszik Jancsi, mert olyan, mint más egyszerű ember, ennek ellenére igazi hős válik belőle.

Csernók Xénia, 5. osztály
Moša Pijade iskola, Pacsér

**„...ily erőt, mint amely van e vitézben,
Én nem tapasztaltam soha emberkézben”
(Arany J.: Toldi)**

Gyönyörűen süt a nap a Duna-parton. Itt állok királyatyám sátra előtt.

Unatkozom, habár körülöttem már egy hete izgalom tölti el az embereket a félelmetes, nagy cseh lovas miatt. Most is itt jön csúnyán káromkodva, hogy már nincs több vitéz, ki szembeszálljon vele. Látom, a szolgák és az emberek a part felé futnak valami fekete paripás vitézt emlegetve, aki csónakkal kel át a szigetre, hogy a cseh lovassal megvívjon. A folyópartról ráláttam a küzdőtérré, és elcsodálkoztam, mikor a titokzatos vitéz visszarúgta a csónakját a partra. Sajnos, a harcot nem láttam, csak kis idő múltán tért vissza az ismeretlen lovas felemelt karddal a kezében, amelyen a cseh feje volt átszúrva. Nagy üdvívalgás támadt a parton, az emberek tapsoltak, zászlót lobogtattak és kiáltoztak. Furdalta az oldalam a kíváncsiság, hogy ki lehet ez a vitéz.

Este lett, mikor atyám közelébe férköztem, ő elmondta, hogy a titokzatos személy Toldi Miklós, aki nemcsak bátor és erős, hanem hazaszerető és nemes ember is.

Varjú Orsolya, 6. osztály
Október 10. iskola, Szabadka

Növénykertben

Egyszer Karcsú Nelli, a jegenye, odaszólt a liliumhoz:

– Lilium, te nem gondoltál már arra, hogy jó lenne elmenni a parkból?

– Nem. Miért? Te el szeretnél menni? – kérdezte a lilium.

– Én ugyan nem. Szeretek itt lenni, csak tudod, mostanában kevesen járnak a parkban.

– Hogy érted? – kérdezte ismét a lilium.

– Nézd, ott ül egy néni a padon. Csak egyetlen anyóka. Senki egyéb. A madárházban pedig egy madár sincs.

Elszomorodott Nelli is meg a lilium is. Gondolkodtak, mitévők legyenek. Vannak még növénybarátaik, akik szintén szeretnék, hogy sok ember járjon a parkban.

– Figyeljete! – kiáltotta el magát Nelli.

– Fogjunk össze, hívjuk be az embereket a parkba!

– Jó! Rendben! – kiabálták vissza a növények, mert mindenkinek tetszett az ötlet.

Minden növény felöltötte legszebb ruháját, illatát. Szinte ragyogott a park. Erre a ragyogásra, s főként az illatra megérkeztek a lepkék, madarak. Énekelni kezdtek. Az ének pedig becsalta a zárt szívű embereket a parkba.

Pár óra múlva megtelt a park. Karcsú Nelli, a jegenye népszerű lett. Mindenki őt akarta fényképezni.

Azóta minden rendben megy a parkban. A növények örülnek, hogy viszatértek az emberek, Karcsú Nelli is örül, újra csiripelnek a madarak, megint olyan, mint régen. Boldogok az emberek.

Körmöndi Valentina, 5. osztály
Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Kedves Pajtások!

Mintha a jelen fonódna össze a múlttal **Bálics Anita (Újvidék, Petőfi Sándor iskola)** írásában, a *Beatrix naplója* címűben. Nemcsak azért, mert a mai fiataloknak is úgy lóg az arcába a haja, mint a naplóbéli Mátyás királynak, de mai világunk elmarasztaló jelenségeire emlékeztetnek a nápolyi királylány, *Beatrix tapasztalatai is a 15. századi Magyarországon. S hozzátehetjük még, hogy Anita stílusával, a mai fiatalok nyelvi fordulatával tette játékosá, és hozta testközelbe a múltat.*

Körmödi Valentina (Óbecse, Petőfi Sándor iskola) fogalmazását azért ajánlom figyelmetekbe, mert nagyon megkapó módon mondja el, milyen fontos, hogy az emberek és a növények egymásra találjanak. Gion Nándor egy hasonlata szép leíró fogalmazásra ihlette a csantavéri Lassú Csengét. Ötletes álhíreket olvashattok ma a doroszlói Diósi Linett, Kocsis Réka és Szitás Emma tollából. **A szabadkai Jovan Jovanović Zmaj iskola harmadikosainak (Imamović Inesz, Papp Iván, Tóth Andor)** képsorról szerkesztett fogalmazásai is ötletességükről, gazdag szókincsükről tanúskodnak.

A Rügyfakadás postaládájában a héten a következő munkatársaim írásait találtam:

Báckertes: Tadián István;

Gunaras: Barjaktár Szabaszián, Barna Gellér, Erdödi Ágota, Gömöri Dávid, Grubity Krisztina, Kocsis Elizabetta, Retek Emina, Szabó Győri Laura és Tóth Dorottya;

Szabadka, Jovan Jovanović Zmaj iskola: Imamović Inesz, Papp Iván és Tót Andor.

Annak örülök legjobban, ha a jó fogalmazási készségetekhez a képzelőtehetségetek is társul, mint ezt a mai válogatás bizonyítja.

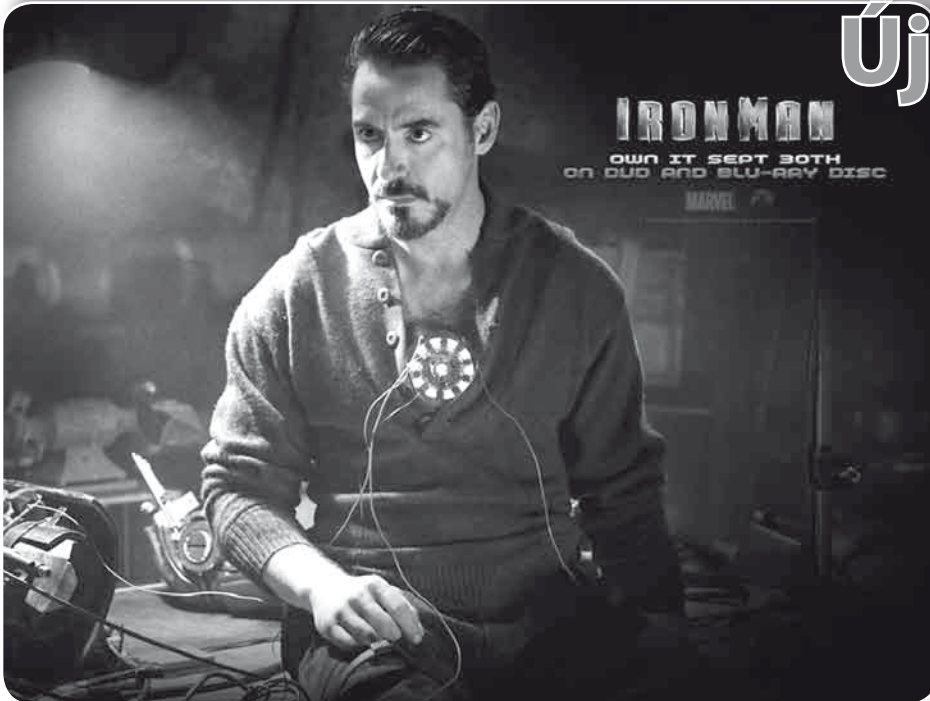
Üdvözlettel:

Tomán Mária

Madár.
Gyetvai Dávid
zentagunarasi
tanuló
munkája

Új szuperhős született

Hollywood csodabogara, Robert Downey Jr. testesíti meg a képregényből ismert Vasembert

– Abban ugye Robert Downey Jr. egyet-ért velem, hogy a képregény-adaptációk változatlanul népszerűek?

– A képregény-megfilmesítések közül egyértelműen a Pókember (Spider Man) áll az élen. Mi okból, nem tudom. Ezt – némi meglepetésre a spártaiak (300) és a mutánsok (X-Men) követik, de mögéjük lopakodott a Denevéremler, azaz Batman is. A Pókembert világszerte nagy sikerrel mutatták be, 885 millió dollár bevétellel. Nem csekélység! Persze a harmadik epizódról van szó. Az első eresztés 821 dollárt hozott a gyártók konyhájára, a második rész 791 milliót... és most a Vasember van soron, már be is mutatták és lesz folytatás, nem is egy...

– Robert, elmondanád nekünk a Vasember történetét?

– Nagyon szívesen. A Vasember nagyon régen, 1963 márciusában debütált a Tales of Suspence című Marvel-képregényben. Három ember találta ki ezt a figurát, ők a szülőatyjai a Pókembernek is, tehát Jack Kirby, Don Heck, Stan Lee rajzolta meg az Iron Mant. Mintául a híres/hírheft amerikai milliomos, Howard Hughes szolgált.

– Mit illik tudnunk rólad?

– Én nem vagyok érdekes. A Vasember a sztár. De elmondhatom neked, hogy Hollywood nehéz, ha nem a legnehezebb esete vagyok, voltam is mindig. 1965 április hónapjában születtem New Yorkban. Őszintén bevallhatom, hogy drogproblémák miatt el is ítélte a bíróság, de régen túl vagyok minden. Az alkohol és a kábítószer elszállt az életemből, ma már még cigarettára sem

gyűjtök rá. Legismertebb szerepemet a Chaplin című életrajzi filmben alakítottam 1992-ben. Oscar-jelölésben is részesültem, de a díj elkerült. Láthattál a Született gyilkosokban (Natural Born Killers, 1994), a Durr Durr és csókban 2005-ben, a Jó éjszakát és sok szerencsét! című George Clooney által rendezett erőteljes drámában 2005-ben és végül a Zodiákusban 2007-ben. Most én lettem a Vasember, az az ember, aki kemény, mint a vas.

– Az elődeidhez, a többi szuperhőshöz hasonlóan te is megmented a világot, nemdebár?

– Arról van szó a filmben, hogy a multi-milliomos és fegyvermágnás Tony Stark titokban kettős identitással rendelkezik (mint Batman és a Spider-Man). Én is a Marvel-impériumból léptem ki tehát. Elmesélem a sztorit. Ez a Tony Stark olyan manusz, aki a saját belsejében tobzódó démonokra vadászik. Az úr szívesen alkoholizál, nem nagyon kedveli az embereket, akiknek társaságában kénytelen nap mint nap megfordulni. Megtörténik aztán, hogy elrepül Afganisztánba, ahol – tudjuk – nem csupa tejfel az élet. Az eredeti történetben Vietnamban találja magát, ahol egy diktátor elrabolja. Itt, Afganisztánban Tony Stark gondol egyet és kifejleszt egy technológiát, amely aztán emberfeletti erővel ruhazza fel. A Vasember kemény, acélos páncéllal rendelkezik. Hipermodern fegyverzet! Tony megszökik a börtönből, ahová bezárták az afgán terroristák, és porrá zúz mindent, ami az útjában áll...

– Visszatér az Egyesült Államokba?

– Természetesen. Hazájában felveszi a harcot a gonosztevők ellen. Egy rideg üzletembert ráz gatyába, Obadiah Stane-t, aki szörnyeteggé alakul át. Látványos effektek, nagy leszámolások...

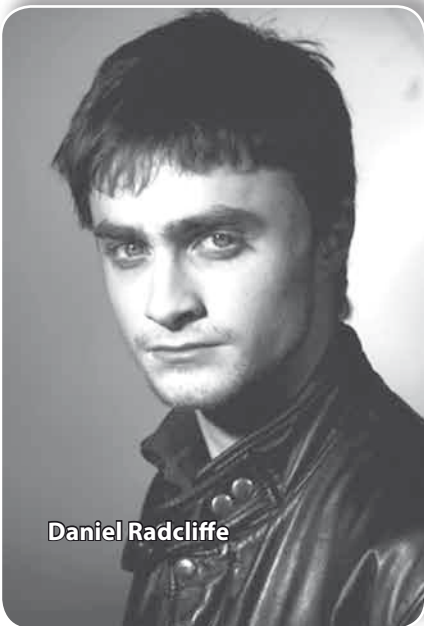
– Előljáróban mondtad, lesz folytatás.

– Igen, már három újabb Vasember-filmre szerződtek. A Marvel Stúdió lábra állt, nagy tervek valósulnak meg hamarosan. Superman, Robocop, Rockreter és a többiek után szeressetek meg engem is, mert hiszen teljes páncélzatban jobba akarom tenni ezt a világot...

A legjobban fizetett tinisztárok – Galériával

A Harry Potter és a High School Musical sztárjai uralják az ifjú celebóriások listáját.

Vannak, akik már tíz-tizenöt évesen a legnagyobbak közé kerülnek, anyagilag és ismertségben legalábbis mindenképpen. Hogy aztán érzelmileg és értelmileg is felnőnek-e a feladathoz, az csak később dől el, addig pedig élvezhetik a sikert. Köztudott, hogy a Forbes magazin minden évben összeállítja a legbefolyásosabb hírességek listáját. Ez alól a tinisztárok rangsorolása sem kivétel.

Daniel Radcliffe

10. Vanessa Anne Hudgens

A szemrevaló ifjú hölgy a High School Musicalben tűnt fel, és azóta tinédzserek ezreinek lett a példaképe. A szintén a listán szereplő Zac Efronnal hónapok óta járnak, bár a kapcsolat kissé viharosnak mondható. A 18 éves Vanessa 3,2 milliót kaszált a tavalyi évben, ezzel pedig éppenhogy felfért a listára.

9. Rupert Grint

A vörös hajú szívtiprót mindenki jól ismeri, hiszen a Harry Potter-filmekkel egy csapásra híresség lett belőle. Ronald Weasley szerepe 5 milliós éves bevételt hozott a sztárnak.

8. Hilary Duff

A hölgyemény a maga 21 évével már jócskán túl van a kamaszkoron, ennek ellenére még mindig a Disney stúdiós produkcióival azonosítják. Pedig sokoldalú tehetségét azóta már az énekléssel is megmutatta, és 5 milliójával büszkén feszít a top 10-es listán.

7. Emma Watson

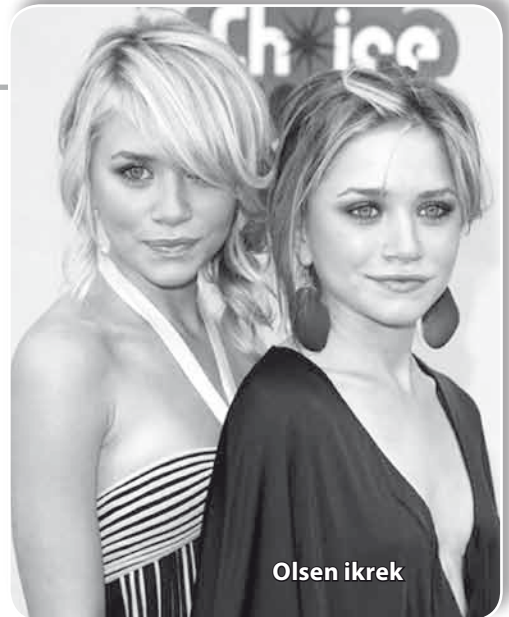
A Chanel legújabb üdvöskéje szintén J. K. Rowling írónőnek és a Harry Potternek köszönheti 5,5 millióját. Hermione Granger megformálójáról mostanában az a hír járja, hogy hátat fordít a filmezésnek, és egy angol egyetemen szeretné bebizonyítani, hogy az eszéből is meg tudna élni.

Miley Cyrus

6. Ashley Tisdale

Egy sima, egy fordított – mondhatnánk az eddigi listára pillantva, hiszen Ashley is a High School Musical révén vált ismertté. 23 évével ő is idősnek számít már ebben a kategóriában, de 2007-es 5,5 millió dolláros keresete egy negyvenes éveiben járó középkategóriás színésznek is sok lenne.

Olsen ikrek

5. Zac Efron

A 10. helyezett Vanessa Hudgens aktuális kedvese, aki szintén a High School Musicallel írta be magát a hollywoodi filmtörténelembe. Ha összeadjuk Zac 5,8 millióját és Vanessa 3,2 millióját, egész kis vagyont dob ki a számológép. Lehet, hogy ez a tartós szerelem titka Hollywoodban?

4. Jonas Brothers

A dobogó felé közeledve az eddig említett pénzüsszegek is többszöröződnek, a tinisztárokból álló rockbanda például már évi 12 millióval büszkélkedhet, persze ez nem is olyan sok, ha elosztjuk a tagok, azaz a fivérek számával, ami történetesen három.

3. Mary-Kate And Ashley Olsen

Nem azon csodálkozunk, hogy 15 milliójukkal felkerültek a listára, hanem azon, hogy csupán bronzérmesek lettek. Bizony-bizony, így múlik el a világ dicsősége. Arra már ők is rájöttek, hogy az ikerbiznisz egyre kevésbé jövedelmező, ezért nemrégiben különváltak. A jövő évi listán így bizonyára már külön-külön szerepelnek majd, ha így felkerülnek egyáltalán.

1. Miley Cyrus és Daniel Radcliffe

Miley és Daniel nem alkot egy párt, sőt, nem is testvérek, egyszerűen csak arról van szó, hogy mindketten 25 milliót kerestek a tavalyi évben, ezzel pedig holtverseny alakult ki kettejük között.

Listamustra 2009/3

Megérkeztek a slágerlistákra az első ideai kiadású hanghordozók! Az amerikai albumeladási összesítés 16. helyén az 1968-as születésű New York-i lemezlovas, DJ Skribble január 6-án megjelent mixlemeze, a Total Club Hits 2 debütált. Németországban a legmagasabban startoló korong a hatodik helyen kezdett: LaFee (Christina Panagiotis Klein) a német nyelvterületen január 2-án kiadott Ring Frei című albuma. A brit rangsor negyvenes mezőnyében három új jelzésű nagylemez szerepel – szintén 2009-es kiadványok.

Listavezető kislemezek

Egyesült Államok – Lady GaGa feat. Colby O'Donis: Just Dance
 Nagy-Britannia – Lady GaGa feat. Colby O'Donis: Just Dance
 Németország – Katy Perry: Hot N Cold
 Magyarország – Ákos: Negyven

Nyugalom az összesítések élmezőnyében

A kislemezlistákon sehol sem történt trónfosztás. Az Egyesült Államokban és Nagy-Britanniában második hete Lady GaGa vezet a Colby O'Donis közreműködésével készült Just Dance című dallal. Németországban hetedik hete a 25. életévében járó kaliforniai Katy Perry slágere, a Hot N Cold, Magyarországon jubileumi, negyvenedik hete Ákos születésnapi szer-

zeménye, a Negyven uralja a mezőnyt. A brit lista ezüstérmes pozíciójában nyitott Kid Cudi ohiói rapper Day 'n' Nite című felvételének Crookers-remixe. Ugyanitt az internetes letöltéseknek köszönhetően a harmincadik helyre iratkozott fel Lady GaGa második slágere, a Kanadában, Ausztráliában, Új-Zélandon és három skandináv államban (Svédországban, Norvégiában és Finnországban) már a csúcra jutott Poker Face. A magyar tízes mezőny egyetlen újdonsága Beyoncé harmadik szólóalbumának hetedik helyre megérkező első slágere, az If I Were a Boy – az énekesnő április 29-én Budapesten, a Papp László Budapest Sportaréánában is fellép.

Listavezető nagylemezek

Egyesült Államok – Taylor Swift: Fearless
 Nagy-Britannia – The Script: The Script
 Németország – Herbert Grönemeyer: Was muss muss – Best of
 Magyarország – Dés-Bereményi: Férfi és nő

Az első 2009-es korongok az összesítéseken

Az albumeladási listák negyvenes mezőnyében az Egyesült Államokban egy (a fent említett DJ Skribble), Németországban kettő (a fent említett LaFee mellett az 1972-ben magalakult Höhner koncertlemeze, a 39. helyen nyitó 360 Grad Live at Lanxess Arena című) új belépő található. A brit TOP 40-ben három újdonság szerepel. A bronzérmes pozícióban debütált a New York-i Lady GaGa, az USA-ban még augusztusban megjelent The Fame című első albuma. A 16. helyen kezdett az 1936. március 22-én született, kenyai származású Roger Whittaker korongja, a The Golden Age of – The 50 Years of Classic Hits című. A harmadik új belépő a 26. helyen indító Animal Collective nevű, 2000 óta működő, rendkívül termékeny marylandi kvartett Merriweather Post Pavilion című nyolcadik stúdiólemeze. Az élre a The Script nevű dublini együttes tavaly augusztusban kiadott első albuma került vissza – a megjelenése után két hétig volt listavezető. Magyarországon az egyik újdonság hazai kiadvány: a Maszkura és a Tücsökraj lemeze, a Szégyentelen című a 17. pozícióban, a másik amerikai: Akon albuma, a Freedom a 32. helyen. A csúcstól Dés László és Bereményi Géza szerzői lemeze, a Férfi és nő-dalok négy színészre és zenekarra című foglalta el, amelyen Básti Juli, Udvaros Dorottya, Cserhalmi György és Kulka János énekel, valamint az egyik szerző, Dés is dalra fakad...

Emma Watson elítéli a soványságot

A színésznő azt állítja, ő úgy tökéletes, ahogy van, és sosem kellett diétáznia. Emma Watson úgy érezte, muszáj megosztania az újságírókkal a hollywoodi soványság-ideállal kapcsolatos magvas gondolatait. Az igen karcsú Harry Potter-sztár úgy véli, hogy a deszkahölgyek egyáltalán nem vonzóak, sőt egyenesen szánalmasak.

– Szerintem egyáltalán nem csinos az a nő, aki nagyon, de nagyon sovány. Nem is akarok ilyen lenni. Egyébként szerencsés vagyok, mert genetikailag karcsú alkatot örököltem. Sosem diétáztam, és nem is akarok vékonyabb lenni. Imádom enni és főzni, ezért képtelen lennék megtartóztatni magam – állítja a tizennyolc éves színésznő.

Érdekes, hogy az összes karcsú híresség azt állítja, hogy ők semmit sem tesznek légiességükért. Nemrég a még Emmánál is véznaabb Keira Knightley nyilatkozta ugyanezt, de korábban Cameron Diaz, Jessica Alba és Nicole Kidman is hasonlót mondott. Ha igaz, amit állítanak, akkor Hollywood-ban csoportosul az összes genetikailag sovány ember, ami valljuk be, igencsak valószínűtlen.

Györe Balázs

Halottak apja

(Részlet)

Hova érkezünk? Egyelőre csak apám „Tényleges Ny. Bérletéhez” (az Ideiglenes és Kedvezményezett szavakat áthúzták), a Budapesti Közlekedési Vállalat háromszög alakú, halványkék pecsétjével, apám saját kezű aláírásával és lacímével. A nyugdíjasbérlet betűjele és száma: H 56349. Az érvényességi ideje nincs meghatározva, vagyis korlátlan, vagyis az élet végéig tart. Apám fényképét két helyen (a bal felső és a jobb alsó sarokban) átlukasztották egy-egy kerek (középen lyukas) kapocccsal. Így erősítették az igazolványképet a bérlethez. A bérlet készítője mielőtt fölerősítette az arcképet, mindkét oldaláról levágott egy-egy darabot. A fénykép mérete: 3,7 cm×3,8 cm. Lemértem. Két-három millimétert vágta tehát le az eredetileg 4×4-es, szabvány-méretű fényképből. A bérlet elkészítése (hivatalos nevén: kiállítási díja) 1 Ft-ba került. A védő, átlátszó műanyag tok hátulján egy piros színű pecsét, aminek szövege, kopása ellenére, még ma is olvasható: Ügyelj otthon biztonságára!

Apámát egyáltalán nem érdekelték a tárgyak. Nem volt jóban velük. Idősebb korában sok minden kiesett a kezéből, leejtett ezt-azt, elgurult a gyógyszer, összetört a tányér. „Kiesnek kezemből a tárgyak” – írta 61 évesen. „Egyik-másik összetörik. Összetört a testem is... A testem valószínűleg tárggyá kezd válni... Törik, zúzódik. Csonttörő élet. Esem, tántorgok, változatlanul.”

Katonai igazolványában is át van lyukasztva a fényképe. Nagobbak és erősebbek a kapcsok, mint a bérleté. A fénykép is nagyobb: 5,4×5,4 cm. Anyaga vastagabb. A lyukasztás iránya is fordított: a kép bal alsó sarkát, vagyis apám jobb vállát és a jobb felső sarkot (apám fejétől 1 cm-re) lyukasztotta ki a budapesti honvéd kiegészítő parancsnokság alkalmazottja. A katonai igazolványt 1952. március 15-én állították ki. Apám 33 éves. Magas homlok, dús haj, sötét, enyhén hullámos. Szemüveg nélkül. Határozottan néz. Meg sem próbál mosolyogni. Nem erőltet magára mosolyt, mint a harmincvalahány évvel későbbi bérletfényképen. Katonai igazolványának fényképén egyenes háttal, megfelelő testtartásban, hosszú nyakkal, íves szemöldökkel látom őt. Nyug-

díjasbérletének fényképén már nincs nyaka, csak nyakkendője. Meggörnyedt tartás. Nincs egyenes váll. Szemüvegének vastag kerete eltakarja szemöldökét. Kisebb és beesettebb a szem. Kerekesebb az arc. Puhább? Lemondó a tekintet. A fiatalkori felvételen még felfedezek némi dacot. Határozottságot. Erőt. Szembenéz velem ez az ember. Rám néz. Engem néz. Időskori felvételen már csak néz, lágyan, de nem gyöngéden. Nem lát engem. Senkit sem lát. Katonai igazolványának fényképén látható zakójának halvány csikozása is. Széles hajtóka. A zakó alatt kerek nyakú pulóvert vagy mellényt visel, nála szokatlan módon. Az ing még nem az a tökéletesen hófehér, amit apám igazán szeretett hordani, és én is jól ismerem ruhátárából, hanem törtefehér, illetve világos színű, lefele álló, hosszúkás gallérral, merevítőpálcika nélkül. Nincsen még behéímelve a fekete tulipán az oldalába.

Itt vagyunk most mindnyájan a Balaton partján. Az anyámat ábrázoló fényképeken nyár van. Süti a nap a fiatal lányt. Könnyű nyári ruhában áll a vízparton. Hosszú haja, enyhén hullámosan, a vállára simul. Mosolyog. Mintha éppen mondott volna valamit, mert nyitva a száj. Bal csuklóján nagy, kerek óra. Karja szabadon. Fehér betétes cipő. A másik fényképen vízparti köveken ül. Két kezével átfogja a térdét. Lábán szandál. Egy másik, egyszínű, sötétebb ruhában van. A ruhaujjon, a könyöke fölött, egy fe-

Kedves Olvasó Tanulók!

Kicsit borzongató címe van mai regényrészletünknek, pedig csak arról van szó, hogy apja halála után az elbeszélő annak naplóját és személyes tárgyait megtalálva kezd gondolkodni róla, tetteiről, személyiségéről. Györe Balázs (1951) *Halottak apja* (2003) című regénye is „aparegény” (az apa személye köré fonódik a történet), tehát abba a sorba illeszkedik, mint Esterházy Péter *Harmonia caelestise* és *Javitott* kiadása, Kukorelly Endre *Rom-regénye*, vagy a múlt héten közölt *Lázár!*, Schein Gábor alkotása. 2006-ban jelent meg a *Halottak apja* folytatása: *Apám barátja*.

Teljes egészében idézek egy levelet:

„Spiró György *Messiások* című regényének közölt részlete kezdetben zavarosnak tűnt. Kíváncsi voltam, kik beszélnek a szövegben, és vajon miért bolondult meg a feleség? Erre nagyon kíváncsi voltam. Tetszett a részlet, viccesnek találtam egyes részeit, ahogy próbálják kitalálni, mi történt Mickiewicz nevével. Ahogy a szövegbe beleszótt verset olvastam, annál több kérdés vetődött fel bennem. Szerintem jó könyv lehet, szeretném majd egyszer elolvasni.” *Molnár Marika* 7. o. *Bácskertes*

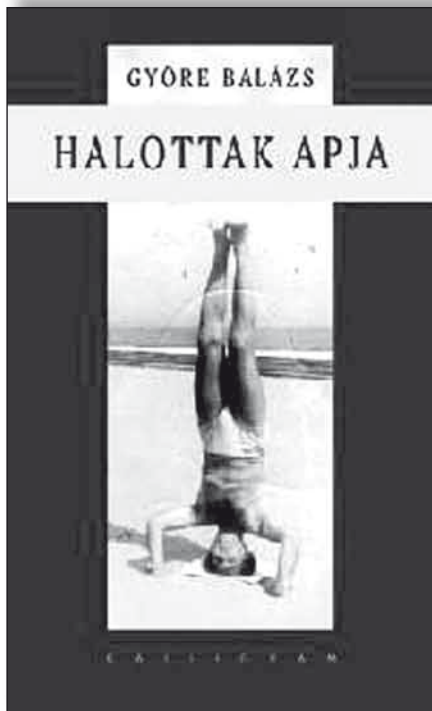
Aki ilyen érett módon (beszélőről, szövegről beszél!), alkotói-értelmezői hozzáállással közelít meg egy szöveget, igazán megérdemli a jutalomkönyvet!

Barátsággal:

Bence Erika

hér masni. A szél fújja a fiatal lány haját. A víz enyhén hullámzik. Jól látható a túlsó part. A kép kicsit homályos. Anyám a víz felé fordul, de arcát, két szemét mutatja a fényképezőgépnek. Mosolyog. A vízen senki, semmi. Amikor ezeket a sorokat írom, éppen a Balaton mellett, tél van. Ma egész nap fúj a szél, úzta a felhőket, nekifeszült az ablakoknak, mintha be akart volna törni a szobába. Délutánra csendesedett, kitakarította az eget, megláttam a napot, és nem vettem le róla a szemem, míg le nem ment az égről. Végignéztem a szobából az alkonnyatot is.

Ez a könyv nem a Balaton mellett játszódik. Apám élete nem itt történt. Ő csak szabadságra jött ide, legszívesebben ősszel. Vajon melyik évben nyaralhatott utoljára a Balatonnál? És pontosan hol? Amit írok, annak a nagy részét a Balaton mellett írom.

Egyedül. Ezért mondhatom talán, hogy valamennyire a Balaton határozza meg ezt a készülő könyvet. Bizonyos szempontból összetartja. Vagy legalábbis körülveszi, körülöleli. Szükségem lett a tóra, az északi partra, a vulkanikus hegységekre, strandra, reggelekre, mólókra. Van egy titka ennek a könyvnek (mint minden könyvnek?), amiről csak néhány ember, de lehet, hogy senki sem tud. Titkos tanú a Balaton.

Reggelizünk egy kertben, Sajkódon, Németh László író szomszédságában. Mézet ken apám a kenyerekre. Kirándulunk. Egy keskeny kis ösvényen ereszkedünk le a vízhez. Szobát béreltünk. Velünk van apám barátja is: Berecz Lajos. Keresztülmegyünk egy réten, virágok, magasra nőtt fű, sárgaság, növényzárak birizgálják a lábamat, kellemetlen, dongók követnek, rám szállnak, el kell hessentennem őket, izzadok, szomjas vagyok, nem élvezem a kirándulást. Hogyan lehetett volna máshogyan nyaralni? Mi tetszett volna nekem? Mit szerettem volna? Mi a nyaralás? Leheveredni egy fa alá, mint apám, és könyvet olvasni? Kis pontot helyezni a lapszélre, megforgatva a ceruzát, hogy nyomot hagyjon a grafit a papíron. Nem fűrní, csak odabiggyeszteni egy pöttyöt: megjelölni a fontosnak vélt gondolatot. Főlpillantani a könyvből, fákra, égre, felhőkre, majd tovább olvasni. Pont helyett X-et tenni, vonalkát húzni, egyeneset vagy enyhén hullámosat, ha fontosabb részt kell megjelölni, ismét. Aláhúzni egy-egy szót, nevet vagy egy egész mondatot. Beletenni egy levélkét a könyvbe. Lepréselni. Így nyaralt az apám. Témákat keresett, hogy majd megírhasa őket. A témákhoz anyagot gyűjtött: könyvcímeket, fejezeteket, hivatkozásokat és idézeteket. Cédulákat,

naptárakat, füzeteket írt tele idézetekkel. Rengeteg idézetet hagyott ránk. Tudok-e velük valaha is kezdeni valamit? Úgy gyűjtötte apám az idézeteket, mint más a bélyegeket. A legnagyobb idézetgyűjteménnyel talán ő rendelkezett a világon: fejben és írásban. Fej és írás, mint a régi pénzek, nála is összetartozott. Az idézetek embere volt. Jó könyvtáros. Hallgatott arról, amiről már előtte szebben szóltak. Ehhez persze tudnia kellett, hogy mi mindenről írtak már korábban szebben az emberek. Ezért kellett állandóan olvasnia.

A saját lelke, teste, vágya, álma, betegsége, képzelete, magánya és szomorúsága lehetett volna a legfőbb témája. Ezeket elvetette, vagy meg sem fordult a fejében. Fej vagy írás? Isten, vallás, bűn, nő, prófécia, remeteség, vágy, szenvedés, örület, tehetetlenség, perverzció, gög, misztika, titok, alázat, megvetés, büntetés, ördög, szexualitás, hallucináció, intelligencia, szentháromság, műveltség, gátlás, mágia, szerelem, fény, teremtés, pap, bohóc, gyermek, halál. Felsőrolhatatlan. Összeírhatatlan.

Kapaszkodunk fölfele az emelkedőn. Fűrődtem a Balatonban. Jó volt? Nem tudom. Meleg van. Arra emlékszem, hogy apám megemlítette a barátjának reggelizés közben, hogy a szomszédban lakik Németh László. Mintha azt is mondta volna, hogy a mi háziasszonyunk főz neki is. Lehet, hogy az író járt át hozzánk ebédelni. A kertben terítettek. Néhány asztalnál már kanalazták a levest. Megjegyeztem az író nevét. Nem forgattam a fejem. Apám, mielőtt hozzákezdett volna a leveshez, nyakába tette az asztalkendő. Begyűrögette az egyik csücskét az álla alatt az ingébe. Kenyeret kért a leveshez. Nem emlékszem, mit ettünk. Arra sem, hogy ízlett-e háziasszonyunk főztje. Az evéssel még küzdöttem: túl nagy volt a kánál és kicsi a szám. Előfordult, hogy lecsurgott a lé a szájam szélén. Nekem lett volna szükségem asztalkendőre. Apám fölívagta nekem a húst.

Évtizedek múlva a sors ismét összehoz Németh Lászlóval. Most nem Sajkódon, hanem Balatonfüreden „találkoztunk”. Németh László is vendégeskedett ebben a füredi házban. Szobám falán a bizonyíték: a fényképen látható a felesége, a házigazda és más íróvendégek társaságában. Jókedvűek. Ülnek a kertben. A szobámban nézem őket. Apám hangját hallom. Az író mosolyog. Sok könyve megvan a Kavics utcában. Jobb kezét rátette felesége combjára. Ő karba tett kézzel ül, és nevet. Nyár van.

Nyár volt Balatonlellén is, ahol apámmal kettesben voltunk. Egy kis szobát béreltünk a vasúti sínek mellett. Rossz időt fogtunk ki. Föl kellett melegen öltözni. Nem lehetett strandolni. Bicikliztem. Nem volt biciklim. Apámtól kaptam pénzt, odaadta a személyi igazolványát, elmentem a kölcsönzőbe, és kibéreltem egy órára egy kerékpárt. Sokat bicikliztem Balatonlellén. Kerülgettem a tócsákat. Oda-vissza a vasúti töltés mentén. Szerettem biciklizni. Azok közé a kevés dolgok közé tartozott, amit nagyon szerettem. Ha letelt az időm, visszavittem a kerékpárt a kölcsönzőbe, visszakaptam a személyit, és hazaballagtam. Amikor betoppantam kis szobánkba, apám rendszerint feküdt az ágyon és olvasott. Mivel egyáltalán nem tudtam elfoglalni magam, egy idő után újra elkértem a személyijét, és elmentem biciklizni, még akkor is, ha közben elkezdett cseperészni az eső, és kellemetlen szél fújt. Nem zárt be a kölcsönző, bár egyetlen embert sem lehetett látni a közelében. Így nyaraltunk. Nekem a biciklizés, apámnak az olvasás jelentette az örömet, kikapcsolódást, nyarat, szabadságot. Nem tudom, mit olvastam. Én nem kérdeztem, ő nem mondta. Én nem olvastam. Nem tudom, hány könyvet hozott magával. Ilyesmire nem figyeltem. Unatkoztam. A biciklizésen kívül semmit sem csináltam. Rövid ceruzákra emlékszem. A haragos Balatonra. Nagy tócsákra. Óvatosan hajtottam a néptelen utcákon. Emberekre, arcokra nem emlékszem. Kuttyákra sem. Csak az érzésre.

„Tündérléptek! Mikor is láttam őket utoljára? Talán Balatonszéplakon, ahol könnyed mosollyal lépdelt felém az állomásról jövet... Emlékszem: nagy árnyú fa alatt ülve egy Hétrakleitoszról szóló könyvet olvastam. Talán nem is volt komolyabb zörrenés a nyaralásban. Fényesek voltak a nappalok, édesek az éjszakák, az elalvás előtti találkozások. Mindez csak nekem emlék? Elrontottam mindent közömbös önzéssel? Pedig volt idő, hogy ágyamba jött meztelenül, nyári reggelen.”

Széplakra nem emlékszem. Szemesre igen. De mintha ott anyámmal csak kettesben lettünk volna. Nagy ház, kert. Régimódi ágy, támlákkal, talán rézből. Nyikorgott. Sokan voltak a strandon. Közel a nádas. Mintha a nádasba vajt járaton kellett volna begyalogolni a mélyebb vízbe. Anyám törölgött, amikor kijöttünk a Balatonból, nehogy megfázzak. Féltett. A gyermekkori unalom megvan. Végigkíséri az életemet.

2009 a digitális fényképezőgépek terén

2008 mozgalmas év volt az ágazatban, rengeteg vásárlócsalogató fejlesztést mutattak be. A kompakt fényképezőgépek már elérték a 15 megapixeles, a DSLR gépek pedig a 24 megapixeles felbontást. Azonban a gazdasági válság hatásai ezt a szektort sem hagyják hidegen, az eddigi gyors fejlődés biztosan meg fog törni. Mint minden hasonló krízishelyzetből, valószínűleg ebből is a legnagyobbak fognak a legkevesebb áldozattal kikerülni.

A terület egyik legnagyobb sikervárománya a tavaly augusztusban a Panasonic és az Olympus közös fejlesztéseként bejelentett új szabvány, a mikro-négyharmadra épülő új termékek lesznek. Ugyan jelenleg még csak egy ilyen fényképezőgép van, a Panasonic Lumix DMC-G1, de a Samsung is csatlakozott a fogathoz, szóval kezdőknek szánt, olcsó, de mégis jó képminőségű termékek dömpingje várható. Az Olympus már bemutatta saját változatát.

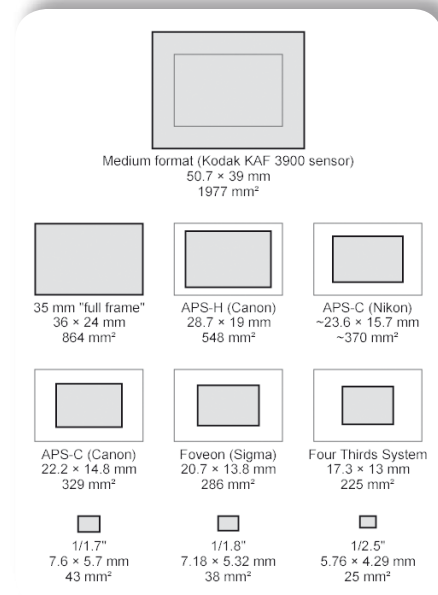
Szintén megjósolható a Full-HD videofelvétel elterjedése a kompaktokban. Ugyan már jelenleg is számtalan gép tud HD-minőségben felvenni, de Full-HD-ben, azaz 1920x1080-as felbontásban csak a Canon PowerShot SX1 IS tud. Ez a trend a gépekben lévő aprócska szenzor ellenére is valószínűsíthető, ami nagy fájlméretű, de egyébként béna videókat fog eredményezni. Ez persze jobb képfeldolgozó processzorral javítható, és így ezek a termékek még akár a videokamerák piacára is veszélyt jelenthetnek.

A memóriakártyák kapacitásának növekedését első blikkre nem is érdemes megemlíteni, annyira egyértelmű. Azonban a

pár hete Las Vegasban megtartott CES kiállításon egy új SD kártya formátum, az SDXC jelent meg. Ez azért fontos, mert a jelenleg használt SDHC maximális kapacitása 32 GB, míg az új szabvány egészen 2 TB-ig skálázható. Ez jelenleg felfoghatatlannak tűnhet a kompaktok használói számára, de amikor nekiállnak Full HD videókat készíteni, rájönnek majd, hogy nincs megtölthetetlen tárolóhely. Az EOS 5D Mark II-vel például egy percnyi nagy felbontású felvétel 300 MB, azaz a 4 GB-os tárhelyre alig 13 percnyi anyag fér, ha egyet sem fényképezünk. A CompactFlashnál 100 GB-os a határ, így az még versenyben fog maradni egy ideig.

A televíziókhoz hasonlóan várható a 3D kamerarendszerek áttörése, először persze csak a fejekben. A Fujifilm már egész sorozat nyomtatót és monitort dobott piacra, melyekkel élvezhetők a háromdimenziós felvételek. Azonban mivel a cég levédette a technológiát, a jogdíjak miatt az átlagosnál jóval drágábbak lesznek az első ilyen termékek, így a tömegpiaci elterjedés – a válságot is figyelembe véve – az idén nem várható. Más gyártó sem valószínű, hogy beszállna erre a területre, már csak azért sem, mert a nagyobb cégek jól elvannak a jelenlegi választékukkal is, a kisebbeknek pedig egyszerűen nincs pénzük szerencsét próbálni ilyen termékkel.

Viszont érdekes lesz megfigyelni az internet és a hálózatok hatását a fényképezőgépekre. Egyre több Wi-Fi képes kompakt lesz, melyekkel akár internetezni is lehet majd. A Sony Cyber-shot DSC-G3-ban már van böngésző, és valószínűleg ezt az ötletet más

vállalatok is felkapják. A hotspotok terjedése miatt már nem lesz elég, ha bárhol fel tudjuk tölteni képeinket fotómegosztó honlapokra, a web is célpont lesz. Aki pedig a kezelhetőséget vagy a kis LCD képernyőt hozza fel ellenérvként, az gondoljon a mobiltelefonokra... Ezekbe a gépekbe persze hosszabb élettartamú akkumulátor is kell majd, mert a Wi-Fi-kapcsolat sokkal jobban zabálja az energiát, mint a normál használat.

A Leica időközben fellibbentette a fátylat a készülő digitális tükörreflexes fényképezőgépéről, az S2-ről, amely a Full Frame szenzoroknál is nagyobb érzékelőt kapott (30x45 mm). A hatalmas CCD 37,5 megapixeles felbontással rendelkezik (amit még leírni is jó érzés, nemhogy birtokolni). Az S2 a középformátumú kamerák képminőségét és a 35 mm-es SLR-ek hordozhatóságát ötvözi. A kamera dupla zárszerkezettel rendelkezik. Az S2 egyrészt rendelkezik a hagyományos szenzor előtti zárral, ami gyors kioldást tesz lehetővé, másrészt bizonyos objektívek lencsetagjai között is találhatunk egy zárat, ami a rövid vakuszinkronidő eléréséhez szükséges.

Az árát ne kérdezzétek, ezt a gépet a profik közül is csak a gazdagabbak engedhetik majd meg maguknak...

Full HD-s kompaktgép

Az első fecske: Lumix-DMC-G1

Középformátumú „kiszímlmes”: a Leica S2 csodagépe

HOROSZKÓP

KOS

Többet szeretnél tenni a barátaidért, úgy érzed, hogy több figyelmet érdemelnék. Mielőtt belelépnél magad ebbe a kegyosztó szerepbe, tedd fel a kérdést: valóban vágsz-e a társaságukra? Ha csak uralkodni szeretnél a környezeteden, akkor légy nagyon óvatos mások gyámolításával. Hamar megunhatod ugyanis az egészet, és ez kínos helyzetekhez vezethet.

BIKA

Eléggé nyugtalan hangulat, és számtalan kötelezettség vár rád a következő időszakban. Elsősorban a türelmedet kellene megőrizned. Amennyire lehetséges, vigyázz az értékeidre! Könnyen becsaphatnak vagy egyéb módon károsíthatnak. A baj az, hogy könnyelmű vagy. Próbáld ezen változtatni!

IKREK

Az éjszakák rövidülnek, a nappalok hosszabbak lesznek, talán ez az oka annak, hogy úgy érzed, soha semmiből sem elég. Kapcsolataid hálóját pók módjára szövöd. Bármerre jársz, utad újabb és újabb barátságok és hódítások jelzik. Mindenkit elkápráztatsz, de nemegyszer túlzásba is viszed ezt. Talán éppen ez a baj, mert a nem jól megválasztott barátok könnyen ellenségekké, ellenfelekké válhatnak.

RÁK

Még igazán nem késtél le semmiről. Az egyensúlyod idővel helyrebillen, de most a nyugalmaid sokkal fontosabb. Kapcsolatodban egy olyan folyamat indul el, ami nagyon meg fogja változtatni a szemléletedet. Tegyé meg mindent annak érdekében, hogy a viharok elcsituljanak. Ha pedig szakítani vagy kénytelen, akkor ne nagyon halogasd a dolgot!

OROSZLÁN

Mostanában irigylésre méltóan mennek a dolgaidd. Bármihez nyúlsz, minden jól sikerül. Sokan mondhatják, hogy a szerencsés körülményeknek köszönhetesz mindent, de ez nem így van. Ez sokkal inkább korábbi fáradozásaid gyümölcse. Kapcsolataid furcsán alakulnak, különösen a szívügyekben. Nemegyszer választút elé kerülsz.

SZŰZ

Szinte kibékíthetetlen ellentétek támadnak körülötted. Akár tetszik, akár nem, bizony a sarkadra kell állnod. Aggodalmak és bizonytalankodások nélkül kell kimondanod a végső szót. Nem halogathatod tovább ezt a bizonyos végső döntést. Jól tennéd, ha elkerülnéd a felesleges vitákat, ugyanis idővel bebizonyosodik, hogy kár minden szóért.

MÉRLEG

Megpróbálsz taktikát változtatni. A közel-múltban néhány kellemetlen meglepetés ért, és családát is jópárszor. Ha hibáztál is, most könnyen kiköszörülheted a csorbát. Egyelőre nem érdemes fontos döntéseket hozni, nagy terveket szőni. Ezeket legjobb, ha későbbre hagyod. Most lehetőséget találsz arra, hogy rendezd soraidat.

SKORPIÓ

A megoldásra váró problémák ismét felsorakoztak. Szeretnéd mielőbb felszámolni ezt a végeláthatatlan áradatot. Érthető tehát, ha kapkodsz, és nem ismersz sem lehetetlent, sem ellentmondást. Ha török, ha szakad, mindennek úgy kell történnie, ahogy azt te elképzelted. Ennek kétségtelenül megvannak az előnyei, de sajnos hátrányokkal is jár. Bizony le kell mondanod néhány dologról, ami nehezedre esik.

NYILAS

Harcias vagy és rendíthetetlen, mint talán még soha. Úgy gondolod, hogy ellustultál, pedig egy cseppet sem tétlenkedtél. Odáig is eljutsz, majd, hogy azt kell mondanod, innen nincs visszaút. Saját magadnak köszönheted a kialakult helyzetet, most a következményeket is vállalnod kell. Ehhez azonban le kell zárnod a már régóta szőnyeg alá seprert problémákat, akár tetszik, akár nem.

BAK

Döntened kell, hogy milyen irányban haladj tovább. Gyorsan és könnyen készen állsz a válasszal. Éppen ez jelenti a csapdát, hiszen előfordulhat, hogy elhamarkodott döntésed miatt egy jobbra érdemes kapcsolat véget ér, vagy konfliktusba kerülsz.

VÍZÖNTŐ

Eszedbe sem jut, hogy a legbonyolultabb dolgok valójában a legegyszerűbbek. Úgy érzed magad, mint aki egy labirintusban ténfereg, és csak a legközelebbi lépésig vagy fordulópontig látsz. Valójában könnyebben megtalálod a megoldást, mint ahogy gondoltad volna. Az ellenfelek könnyen válnak támogató barátokká, csak éppen egy jó szóra várnak.

HALAK

Néha a sors jobban tudja, hogy mire van szükséged, csak bíznod kellene a sorsodban. Egy reménytelennek tűnő helyzet könnyen és egyszerűen jóra fordul. Ez is azt bizonyítja, hogy a tévedések nem feltétlenül okoznak károkat.

Stílusosan

Mi a stílus?

Ma már azt jelenti, hogy milyen eszközökkel fejezzük ki érzéseinket, gondolatainkat, önmagunkat, noha a szó eredeti jelentése: íróeszköz. Egy ember stílusából következtethetünk a műveltségére, egyéniségére, hangulatára, lelkiállapotára, gondolkodásmódjára.

Te és a stílusod

Az igazi stílus belülről fakad, a lélek egyfajta tükré. Hisz egy könyvmoly, aki szereti beleásni magát az olvasmányaiba, nemigen húz miniszoknyát, s egy táncrajongó lány sem valószínű, hogy bő pulcsiban, keresztbe vetett tarisznyával indul bulizni. A baj akkor kezdődik, ha olyan haj-, ruha-, élet- vagy beszédstílust erőltetsz magadra, ami nem illik hozzád.

Stíluskavarodás

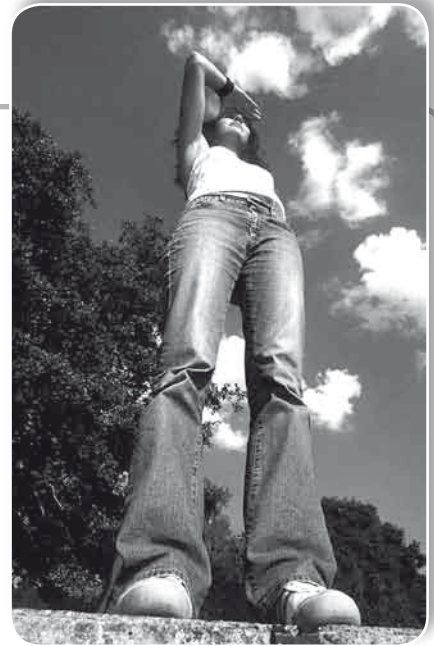
Miért nem hallgatsz önmagadra, ha a stílusodról van szó? Azért, mert látod a barátñóidet, akik már megint egy új variá-

cióval rukkoltak elő. És ott az a sok reklám, tele jobbnál jobb ötletekkel, amelyek talán neked is jól állnak.

Ráadásul percenként több száz szimbólum és gondolat bombázza az agyadat. Soroljuk még, mennyi minden befolyásol bennünket a stílusunk kialakításakor? A tinédzserkor arról szól, hogy több öltözködési stílusban kipróbáld magad, s közben megtalálsz azt, amelyik a leginkább illik hozzád. Ami persze az évek folyamán biztosan változik, már csak azért is, mert valószínűleg negyvenévesen nem azt a cipőt fogod hordani, mint most. Azért fontos, hogy megtaláld a hozzád illő stílusjegyeket – és nemcsak az öltözködés, hanem a fent felsoroltak terén is –, hogy a stílusoddal ne „állíts magadról valótlan”.

Az légy, aki vagy!

Ha szívesen olvasgatsz otthon estétként, míg a kortársaid bulizni járnak, akkor ne akard elhitetni magadról, hogy egyetlen buli sem kezdődhet nélküled. Ha vagány lány külsejét öltöd magadra,

akkor „nem illik” megijedni egy járdaküszöbtől deszkázás közben. Ha azt hirdeted magadról, hogy nem vagy pletykás, akkor ennek ellentmond az, amikor a második mondatodnál máris fecsegni kezdesz... Ha változtatni akarsz a stílusodon, akkor előbb a magadról alkotott képet kell megváltoztatnod, magaddal kell tisztába jönnöd, hogy milyen is vagy valójában? És ezt próbáld meg a beszéd- és öltözködési stílusoddal, az egész életviteleddel kifejezni. Ne légy türelmetlen, felnőttkorodig van időd kísérletezni!

Lélekerősítő fény

A kikapcsolódás egyik legjobb, legősibb módszerének tekintik a gyertyameditációt. Próbáld ki!

– Gyűjts meg egy gyertyát. Helyezd az asztalra, s ülj le elé kényelmes pózban.

– Figyeld legalább egy percig a lángot. Közben lehetőleg ne pislogj.

– Ezután csukd be a szemed. A gyertya lángját még mindig látni fogod magad előtt.

– Ha a belső kép már halványul vagy el is tűnik, nyisd ki újra a szemed. Ezt követően legalább 3–5-ször ismételd meg a gyakorlatot.

Fő-e a fejed?

Minden emberrel elő szokott fordulni az ilyesmi. Pedig ha tekintetbe vesszük azt a nagyon is megszívlelendő közhelyet, hogy fő az egészség, nyomban belátjuk, hogy bármitől fő is a fejünk, az bizony árt az egészségnek. Úgy tűnik, mégis egyre több fej fő. Elődeinknél jóval hajszoltabban élő emberek lévén, hajlamosak vagyunk rá, hogy okkal, ok nélkül izgassuk magunkat, kifáradt idegrendszerünkben semmiségektől is „felmegy a pumpa”. Mi hát a segítség? Az idegyógyászok szerint csak tréning dolga, hogy uralkodjunk magunkon, és ha elkap az indulat, ne engedjük, hogy örvényként lehúzzon. Azaz: ne lovaljuk magunkat mesterségesen is bele abba, ami idegesít! Feldühített valaki? Nem tudunk megoldani valamit? Hessegessük el a témát, és menjünk sétálni vagy nézzünk be a kamrába, és együnk meg egy almát. Amennyiben sikerül gyorsan átváltani a gondolatainkat, idegességünk legtöbbször nyomban eltűnik. Hogy könnyű ezt mondani? Valóban, könnyebb mondani, mint megvalósítani. Ámde némi edzéssel, pszichotrénninggel bámulatos eredményeket lehet elérni.

Az elemek mágusa

Dmitrij Mengyelejev
(Ilya Repin festményén)

Dmitrij Ivanovics Mengyelejev (oroszul: Дмитрий Иванович Менделеев; Tobolszk, 1834. február 8./január 27.–Szentpétervár, 1907. január 20./február 2.) orosz kémikus, a periódusos rendszer megalkotója. A 101-es rendszámú kémiai elem, a Mendeléviium (Md) és a Holdon található Mengyelejev-kráter róla kapta a nevét.

1834. február 8-án született Tobolszkban a helyi gimnázium igazgatójának tizenhetedik (és tizenharmadik életben maradt) gyermekeként. Nagyapja vitte az első nyomdagépet Szibériába, és ő adta ott ki az első újságot. Apját szembaja fiatalon nyugdíjba kényszerítette, a család megélhetését ettől kezdve az anyja által alapított üvegyár biztosította. Mengyelejev is dolgozott itt, s első kémialeckéit egy számozott politikai fogolytól kapta.

Tizenhárom éves volt, amikor apja meghalt, a gyár leégett, az elszegényedett család Moszkvába költözött. Itt nem sikerült egyetemre bejutnia, végül Szentpéterváron végzte el a tanárképző főiskolát. Diplomájának megszerzése után tüdőbajt fedeztek fel nála, ezért az orvosok tanácsára a Krím-félszigeten helyezkedett el. 1856-ban gyógyultan tért vissza a fővárosba, ahol fizikai-kémiai értekezésével magiszteri címet szerzett, majd egy év múlva egyetemi oktató lett. 1859-ben állami ösztöndíjjal két évre Heidelbergbe küldték, itt Bunsennel dolgozott, a molekulák kohézióját és a spektroszkópot tanulmányozta.

Hazatérve megnősült, 1864-ben a műegyetem kémia professzora, majd a Szentpétervári Egyetem általános kémiai tanszékének vezetője lett, s az intézményt nemzetközileg is elismert tudományos központtá alakította. 1868–1870 között írta klasszikus művét, A kémia alapjait, ez nemcsak a legjobb orosz nyelvű kémiakönyv, de a valaha írt egyik legszokatlanabb is, mivel több mint felét a túlburjánzó lábjegyzetek foglalják el.

Mengyelejev egy használható osztályozás kidolgozására törekedve kezdte vizsgálni a kémiai elemek atomsúlyai közötti kapcsolatokat. (Az atomsúly fogalmát 1808-ban John Dalton angol kémikus vezette be, lehetővé téve a matematikai kapcsolat keresését az egyes értékek között.) Ezzel már mások is kísérleteztek, ám Mengyelejev szabályszerűséget vett észre, ha az elemeket növekvő atomsúly szerint sorba rakjuk, a táblázat a fizikai-kémiai jellemzők periodikusságát mutatja, ami lehetővé teszi a kémiai reakciók típusokba sorolását is. A periódusos rendszerben a vízszintes sorokat periódusnak, az oszlopokat csoportoknak nevezik, a függőleges oszlopok száma nyolc, amelyek hasonló tulajdonságú elemeket tartalmaznak. (A törvényszerűséget a német Lothar Meyer is észrevette, de a felfedezést Mengyelejev publikálta előbb.)

Mengyelejev a rendszer logikája alapján meg merte változtatni az egyes elemek sorrendjét, s az akkor ismert 63 elem mellett üres helyeket is hagyott. Sőt, megjósolta az oda illő új elemek létét és tulajdonságait is, amihez nem kevés tudományos bátorságra volt szükség, egy ideig Nyugaton orosz miszticizmusnak is minősítették publikációját. A rendszer helyessége 1875-ben bizonyosodott be, amikor felfedezték a Mengyelejev által ekaaluminiumnak nevezett anyagot, a galliumot, amely fizikai tulajdonságaival pontosan beleillett az üresen hagyott rubrikába, majd néhány év múlva a germániumot és szkandiumot.

Mengyelejev hirtelen a világ legismertebb vegyésze lett, csak úgy záporoztak rá a tudományos elismerések. Hazájában kivételesen helyzetet élvezett, amikor 1876-ban elvált és egy fiatal egyetemista lányt vett el, az ortodox doktrína szerint a bigámia bűnébe esett, de ügyét nem bolygatták. Még a szűk látókörű cári kormányzat is támogatta, 1867-ben Párizsban szerzett ismereteket az orosz szódagyártás fejlesztéséhez, 1876-ban az Egyesült Államokban a kőolajbányászatot tanulmányozta a kaukázusi kőolaj-kitermelés megszervezése érdekében. Nagy szerepe volt a donyecki köszönmezők feltárásában és kiaknázásában is, s ő dolgozta ki az ásványi szenek fűtőértékét meghatározó eljárást.

1860-ban felfedezte a kritikus hőmérsékletet, amely felett a gázok nem cseppfolyósíthatóak, felismerte az általános gáztörvényt, a nyomás, hőmérséklet és térfogat kapcsolatát, kutatta az oldatok kémiáját, s a vegyészet mezőgazdasági hasznosítását. Feltalált egy füst nélküli lőport, s nagy érdemeket szerzett az állami mérésügy vezetőjeként. Foglalkozott a hőtani jelenségekkel, a különféle halmazállapotú testek kiterjedésével, fizikai, kémiai átalakulásaival. Léghajóval is kísérletezett, 1887-

ben teljesen egyedül emelkedett a magasba, hogy lefényképezzen egy napfogyatkozást, s bár a jármű kezeléséről semmit sem tudott, biztonságban ért földet.

Liberális nézetei, a diákság elnyomását bíráló nyilatkozatai miatt többször került összeütközésbe a cári rendszerrel. 1880-ban nem választották meg az akadémia rendes tagjává, 1890-ben a diákság egy petíciójának támogatása miatt nyugdíjazták, s többé nem kapott tudományos beosztást. Mengyelejev az egyszerű emberekkel rokonszenvezett, még világhírű tudósként is a vonat harmadik osztályán utazott, hogy társaságukban lehessen. Lánglelkű hazafi is volt, így a rendszerrel szemben táplált fenntartásai ellenére az orosz-japán háború 1904-es kitörése után támogatta a háborús erőfeszítéseket. 1906-ban, néhány hónappal halála előtt felmerült a neve a Nobel-díj kapcsán, de a kitüntetést végül a francia Henri Moissan kapta.

Mengyelejev 73 éves korában, 1907. február 2-án halt meg Szentpéterváron. Tiszteletére nevezték el a periódusos rendszer 1955-ben felfedezett, 101-es rendszámú elemét mendeléviiumnak.

AZ ELEMEK PERIÓDUSOS RENDSZERE

1 H 1,00794																	2 He 4,002602					
3 Li 6,941	4 Be 9,012182											10 Ne 20,1797										
5 B 10,811	6 C 12,0107	7 N 14,00644	8 O 15,999	9 F 18,9984032	11 Na 22,98976928	12 Mg 24,304							18 Ar 39,948									
13 Al 26,9815386	14 Si 28,0855	15 P 30,973762	16 S 32,065	17 Cl 35,453	19 K 39,0983	20 Ca 40,078	21 Sc	22 Ti 47,88	23 V 50,9415	24 Cr 51,9961	25 Mn 54,938044	26 Fe 55,845	27 Co 58,933195	28 Ni 58,6934	29 Cu 63,546	30 Zn 65,38	31 Ga 69,723	32 Ge 72,630	33 As 74,9216	34 Se 78,96	35 Br 79,904	36 Kr 83,80
37 Rb 85,4678	38 Sr 87,62	39 Y	40 Zr 91,224	41 Nb 92,90638	42 Mo 95,94	43 Tc	44 Ru 101,07	45 Rh 102,9055	46 Pd 106,36	47 Ag 107,8682	48 Cd 112,411	49 In 114,818	50 Sn 118,710	51 Sb 121,757	52 Te 127,60	53 I 126,90548	54 Xe 131,29					
55 Cs 132,90545196	56 Ba 137,327	57 La	58 Ce 140,12	59 Pr 140,90766	60 Nd 144,242	61 Pm	62 Sm 150,36	63 Eu 151,964	64 Gd 157,25	65 Tb 158,92535	66 Dy 162,50	67 Ho 164,93033	68 Er 167,259	69 Tm 168,93048	70 Yb 173,054	71 Lu 174,967						
72 Hf 178,49	73 Ta 180,94788	74 W 183,84	75 Re 186,207	76 Os 190,23	77 Ir 192,222	78 Pt 195,084	79 Au 196,966569	80 Hg 200,59	81 Tl 204,3833	82 Pb 207,2	83 Bi 208,9804	84 Po	85 At	86 Rn								
87 Fr	88 Ra	89 Ac	90 Th 232,03772	91 Pa	92 U 238,02891	93 Np	94 Pu	95 Am	96 Cm	97 Bk	98 Cf	99 Es	100 Fm	101 Md	102 No	103 Lr						

TESZT ✓

Mennyire szereted a rendet?

1. Szoktál otthon mosogatni?

IGEN NEM

2. Mindennap elrakodsz a szobádban?

IGEN NEM

3. Van olyan ruha rajtad, amelyik lyukas?

IGEN NEM

4. Este szoktad bepakolni az iskolatáskad?

IGEN NEM

5. Szoktál magaddal vinni papírzsebkendőt?

IGEN NEM

6. Ha elolvastál egy könyvet, viusszateszed a polcra?

IGEN NEM

7. Reggel idejében oda szoktál érni a suliba?

IGEN NEM

8. Tanáraid szerrint olvasható az írásod?

IGEN NEM

Pontozás		
	IGEN	NEM
1.	1	0
2.	1	0
3.	0	1
4.	1	0
5.	1	0
6.	1	0
7.	1	0
8.	1	0

Állandó kényszert érzel arra, hogy rendet, tisztaságot varázzsolj magad köré? Vagy éppen ellenkezőleg képes vagy a legnagyobb rumli közepette is ugyanolyan nyugodtan lepihenni, még akkor is, ha szüleid hetek óta szidnak emiatt? A választ megtudod, ha őszintén válaszolsz az alábbi kérdésekre!

Értékelés

0 és 2 pont között: Gondolom, mindenki föl van háborodva a környezetemben, hogy mennyire rendetlen vagy. A változtatás csak rajtad múlik. Próbálg rendet tartani magad körül!

3 és 5 pont között: Szereted, ha rend van körülötted, még akkor is, ha nem élvezed különösebben a rendcsinálást. Ha nagyon kell, akkor mindig rendet raksz.

6 és 8 pont között: Gratulálunk! Te igazán szerted a rendet, a tisztaságot. Neked nem okoz problémát környezeted rendben tartása. Vigyázz, nem kell túlzásba vinni!

„Kedves Bizalmas sorok!

Rendszeresen olvassuk a Jó Pajtást és benne a Bizalmas sorokat, már nagyon régóta. Úgy döntöttünk, hogy most mi is tanácsot kérünk tőled. Egyikünk 13, másikunk 14 éves, és egy osztályba járunk. Mind a ketten jártunk már fiúval. De most olyanok tetszenek, akikkel nem úgy mennek a dolgok, ahogyan azt mi szeretnénk. Szilárdan ellenállnak mind a kettőnk ostromának. Minden ellenünk fordult. Akikkel mi szeretnénk járni, azok messze elkerülnek bennünket. Akik pedig udvarolni akarnak és teszik nekünk a szépet, azokat meg mi kerüljük. Mit tegyünk, hogy a helyére kerüljenek a dolgok?!

Válasz:

Kedves Barátnők!

Amit ti tehettek az az, hogy gyakoroljátok a türelem művészetét. Nem kell minden áron járni valakivel. Igen sokszor megtörténik serdülőkorban, de később is, hogy akik nekünk tetszenek, nem viszonzózzák az érzelmeinket. Közelítünk feléjük, de visszautasítanak bennünket, mert váratlanul éri őket a tény, hogy érdeklődünk irántuk. Egy kis idő után meg azt vesszük észre, hogy az elutasító, elkezd rajongani utánunk, de mi meg akkor már túl vagyunk rajta, már nem érdekel bennünket az a valaki. Várjátok ki azt az időt, amikor egyidejűleg jön létre a vonzalom, kölcsönösen tetszetek egymásnak, mind a két fél érdeklődik a másik iránt, és nem a foci, a barátok jelentik érdeklődésük középpontját. Időközben pedig használjátok ki a kortársak barátságát, amikor is kötetlenül együtt vagytok, megosztjátok egymással a gondolataitokat és a szabadidőtöket, így megismerve önmagatokat és a másik nemet is. Ezt pedig legjobban barátkozás közben lehet. Tehát, türelem!

„Kedves Bori Mária és Bizalmas sorok!

Én egy 13 éves lány vagyok, és nem tudom, mit tegyek az osztályommal. Nagyon idegesítenek amióta elindultunk újra iskolába. A gond az, hogy az osztályomban van egy csapat fiú, akik elhatalmasodtak az osztályon, viselkedésükkel zavarják az órákat, ezért mi, akik jobbak vagyunk, nem tudunk odafigyelni. Sokszor miattuk ráfázik az egész osztály. Tanítás előtt és a szünetekben cigiznek. Volt, hogy fűveztek is. Erőszakosan viselkednek velünk, lányokkal, de bántalmazták a kis alsósokat is. Szerintem újabban nagy hülyeséget csinálnak, csak hogy idegesítsék a tanárokat és zavarják az órákat. Megjátsszák, hogy kábítószereznek. Az orrukba felszívják a por alakú Step szörpöt, és utána vég nélkül tüszögnek, habzik az orruk-szájuk, öklendeznek. Rosszul vagyok tőlük! A többiek az osztályból meg csak röhögnek rajtuk. A gondom az, hogy nagyon elegendem van belőlük, legszívesebben másik osztályba iratkoznék át, csak nincs hová. Kérem, adjon tanácsot, mit tegyek?!

STOP!”

Válasz:

Kedves STOP!

Igazán nehéz helyzetben vagy te is, az osztályod, de azt hiszem az egész iskolai közösség is. Igazad van abban, hogy ezek a fiúk nagy hülyeséget csinálnak, ami káros az egészségükre. Erre sajnos csak akkor döbbennek majd rá, amikor egészségügyi gondjaik lesznek. A savas por, amit felszívnak, egyben mar is, és féltő, hogy ha túlzásba viszik a dolgot, sérül

az orrnyalkehártya, és sérülnek a szaglóreceptorok is. A végeredmény az lehet, hogy állandóan taknyosak lesznek, gondjuk lesz a szaglással is, ami maga után vonja az ízlelési gondokat is. És a magatartási gondokról még nem is szóltunk. Hogy mit tehetsz te?! Azt, hogy elmondod a gondjaidat mind a szüleidnek, mind az osztályfőnöknek, de ott vannak az iskolában dolgozó szakmunkatársak is, az iskola pedagógusa, pszichológusa. Biztos, hogy ha tudomást szereznek ezekről a jelenségekről, megteszik a megfelelő lépéseket. Az osztályban annyit tehettek, hogy összefogtok. Megbeszélitek, hogy nem fogtok jókat derülni, amikor a klikk hülyeséget csinál, hanem ignorálva őket, folytatjátok a munkát. Ők ezt a sok hülyeséget azért teszik, hogy a figyelem középpontjában legyenek, mert a tanulmányi eredményük ezt nem biztosítja nekik. Ezzel szeretnék erősíteni gyengécske önértékelésüket és önbizalmukat.

Ne jutalmazzatok figyelmetekkel a hülyeséget! Beszélgetsetek a gondjaitokról az osztályfőnöki órán. Néha érdemes vállalni a kockázatot, és felszínre hozni a gondokat. Ha nem beszéltek róla, ha szőnyeg alá söprítetek, vagy ami a legrosszabb, melléjük álltok és támogatjátok a hülyeséget (mert jó a buli!), akkor a helyzet csak még jobban elmérgesedik. Ma ezt csinálják, holnap valami komolyabbat, például fegyvert vagy igazi kábítószert hoznak az iskolába, a buli kedvéért, a felnőttek bosszantására. Ti (remélem az osztály többsége!) és a tanárok húzzátok meg a határt, hogy meddig mehet el az erőszakoskodó csoport.

„Kedves Bizalmas!

Kérlek, segíts! Van egy fiú, akiért odavagyok már egy jó ideje. Egy évvel idősebb nálam. Egy suliba járunk, és gyakran összefutunk. (Egy sulis, egy váltás.) Régebben észre sem vett, de az utóbbi időben gyakran pillantgat a bandánk felé, pontosabban felém. Oda-oda néz, amikor elmegy mellettünk, amikor felénk jön, amikor a barátaival beszélget. Akadt egy alkalom a téli szünetben, amikor össze is jöhettünk volna, de én elszúrtam. Olyan gagya voltam! El voltam veszve, sem ránézni, sem szólni nem tudtam, amikor ott volt mellettem. Biztosan tudom, hogy én is tetszem neki, még ha nem is mondta ki. Amikor találkozik a tekintetünk, el is mosolyodik. Már azt is észrevettem, hogy akkor is néz utánam, amikor már továbbmentem. Ez pedig reményt ad, mert SZERETEM! Megszereztem a mobilszámát, de nem merem felhívni, mielőtt teljesen

biztos nem vagyok abban, hogy ő is szerelmes belém. Kérlek, adj tanácsot, hogyan adjak neki valamilyen jelet, hogyan tegyem meg az első lépést?!

Binki”

Válasz:

Kedves Binki!

Majdnem hogy nyílt kapukat döngetsz. Ha mindez, amit felsoroltál igaz, akkor elég lesz, ha a mosoly mellé egy Szia! is csatlakozik. Ha visszaköszön, és még szélesebbre húzódik a mosoly, a tiéd! Ezért, szedd össze a bátorságodat, tedd félre a szégyenlősségedet, és lépj! Ha nem cselekszel, sosem tudod meg hogyan alakulna a történeted. Biztos, hogy ő is ugyanúgy izgul és fél a visszautasítástól, és szégyenlős, mint te. Mi pedig szorítunk, hogy a te mosolyod is ragyogó legyen.

Mufit, a kismamut

Ösagyapa összehajtogatta a hatalmas, kissé kopott, de igazi szórtakarót, s rádobta barlang elé készített úti motyójára. Aztán visszament, hogy esti mesét mondjon unokájának. Hosszan köszörülgette a torkát, majd lassan belekezdett:

Élt egyszer a messzi tundrán egy gyapjas mamutcsalád. Mamamut gyorsan szülte meg és nyalogatta tisztára újszülött kisfiát, Mufitot. Várta a csordatagokat, akik ilyenkor ősi szokás szerint mind eljönnek és körtáncsal fogadják maguk közé az újszülöttet.

Mamamut büszkén figyelte az ünnepségre érkezőket. Azok azonban, amint a kismamut közelébe értek, döbbszent tekintettel mindjárt sarkon is fordultak.

– De hisz a kicsinek nincsen szőre! Mi lesz veled, ha beköszönt a tél?

Mamamut bánatosan nézett a távolodó csorda után, majd aggodva fordult kisfia felé.

Mufit gyorsan nőtt, erősödött, és már nagyon várta, hogy ősszel végre egyedül elengedjék a szúrós-rekettésbe. Oda, ahol azok az ízletes, kék bogyós növények érnek.

Egy szép őszi napon végre elindulhatott. Büszkén feltartotta fejcskáját, és igyekezett jó hangosan trappolni, remélte, hogy sok mamut látja majd: egyedül megy. Az úton azonban senkivel sem találkozott. Nagy meglepetésére, a szúrós ágak közelében már gubbasztott valaki.

– Végre egy masztodon! Állj, vagy jaj neked! – kiáltott felé a kis két lábon álló, és közben egy hegyes végű bottal hadonászott.

Mufit már akkor megtorpanjt ijedtében, amikor először megpillantotta a hadonászót, és azóta sem mert közeledni.

– Ki vagy te? És mit keresel az őrhelyemen? – kiáltott ismét a Valaki, de szerencsére már leengedte a botot.

– Őrhely? Mi az, hogy őrhely? – kérdezte Mufit csodálkozva. – Én enni jöttem. Egyébként Mufit a nevem. És egyáltalán nem vagyok maszto... izé...

– Nem vagy masztodon?! De hisz látom, hogy az vagy! – kötekedett az idegen.

– Mamut vagyok. És te? Te, ki vagy? És miért hadonászál az előbb?

– Őspici a nevem, ez pedig a fegyverem. Masztodonra vadászom, erről az őrhelyről lesem a masztodonokat. De még sohasem sikerült elkapnom egyet sem. Megengeded, hogy elkapjalak?

– Rendben – mondta kis gondolkodás után Mufit.

– Persze csak ha nem szúrsz meg a hegyes botoddal.

Mufit és Őspici ezentúl mindennap találkoztak, és mindig ugyanazt játszották: Mufit hirtelen kitrappolt a sűrű bozótosból, az ősembergyerek pedig megpróbálta elkapni... Persze azért beszélgettek is.

Egy hűvös, szeles napon Őspici hiába várta. Mufit másnap sem jött el. Harmadnapra olyan szép idő lett, olyan melegen sütött a nap, mintha valamiért minden maradék erejét összeszedte volna. Őspici felujjongott, mikor meglátta Mufitot, amint előugrik a bokorból.

– Mi történt? Miért nem jöttél? – kérdezte izgatottan.

– Ne haragudj! Olyan hideg lett... és a mamám féltett. Egész nap a bundájában melegedtem... Nekem valahogy nem nőtt ki a szőröm...

– Nahát! Hogy erre nem gondoltam! Ezért néztelek masztodonnak! – kiáltott Őspici, majd hirtelen elfutott. Futásban még vissza kiáltott: – El ne mozdulj!

Mufit bánatosan üldögélt, és morfondírozott. – Biztosan szégyelli, hogy egy kopasz, gyapjas mamuttal barátkozott. Itt hagyott. Pedig ő volt az egyetlen barátom.

De ahogy ezt végiggondolta, Őspici már fel is tűnt a távolból. Hozott valamit.

– Tessék. Vedd fel! – mondta lihegve, és ügyesen a kismamut hátára dobta a puha, meleg takarót.

Mufit csak sokára tudott megszólalni.

– Szórt adtál nekem! Igazi szórt! – kiáltott boldogan. És olyan vágtába kezdett, hogy majdnem elsodorta Őspicit.

– Kérlek, gyere velem a szüleimhez! Úgy szeretném, ha megismernék! – kérte Mufit a barátját, egyre csak rohángalva.

– Nem mehetek veled.

– De hát miért nem? – kérdezte hirtelen megtorpanva a kismamut.

– Tudod, az én szüleim igazi ősemberek. És ezért szeretik elejteni a mamutokat...

– Igazából? Szúrós botokkal? – kérdezte Mufit megszeppenve.

– Igazából. Ha most elmennék veled, rájöhetnének, hogy hol van a táborhelyetek. Érted már?

– Azt hiszem, igen. De azért itt mindig találkozhatunk, ugye?

– Hát persze.

És Őspici nem szegte meg az ígértét.

Ősagyapa befejezte a mesét. Felvette a barlang elé készített csomagot, és vállán a szórtakaróval elindult a kék bogyós tisztás irányába.

Ákossy Eszter

Illusztráció: Borbás Zoltán

Ki látott griffmadarat?

A griff igazi csodamadár. Már az ókorban a földi hatalom és az égi erő, az energia és a bölcsesség, az emberi és az isteni természet egyesítését látták benne. A magyar népmesékben a kincsek őrzője, az indiai mondákban a jóért küzdő hős segítője. De szerepel más népek mesekincsében is. Más irodalmi művekben is lehet találkozni vele. Egy angol író azt állította a 14. században írt művében, hogy ő maga is látott griffmadarat. Teste állítólag nyolcszor akkora volt, mint az oroszláné, ereje százszor nagyobb a sasénál. Könnyedén fel tudott vinni a fészkébe egy paripát a rajta ülő lovassal együtt, vagy egy pár ökröt ekés-tül. Persze jól tesztetik, ha ezen mosolyogtok, hiszen a griff csak képzeletbeli madár, és kinek-kinek a magánügye, hogy milyennek képzeletben, ha a valóságban nem létezik.

(TT)

Az ibafai tiszteletes pipája

Nyilván legtöbben közületek ismerik, hallották az alábbi mondókákat:

– Mit sütsz, kis szűcs, sós húst sütsz, kis szűcs?

Vagy: Az ipafai papnak fapipája van, tehát az ipafai papi pipa papi fapipa.

Aki gyakorolgatja, hogy hibátlanul mondja el mind a kettőt, annak talán megfordul a fejében, hogy pergőbb lesz a nyelve, de az biztosan nem, hogy a szóban forgó szűcs és a pap valóságos személy volt-e.

Utánanéztünk.

A szűcsről nem tudtunk meg semmit, de a pap kétségtelenül valóságos ember volt.

Egy Ibafa nevű magyarországi, baranyai falu tiszteletes volt, Hangai Nándornak hívták. Valóban szeretett pipázni, olyannyira, hogy többnyire tartalék pipát is hordott a zsebében.

Egy újságíró érdeme, hogy országosan nevezetes fapipás pap lett. Egyszer ugyanis egy lelkész-társánál tett látogatáson megismerkedett Roboz István újságíró-

val, aki hirtelen jött ötlettel néhány játékos rimet faragott róla és a pipájáról. Így lett az Ibafa b betűjéből p, hogy a szöveg nyelvtörőbb legyen.

A tiszteletes eredeti fapipája nem vészett el, rokonai őrzik. Másolata, amelyet Gerber Béla iparművész 1934-ben készített, ma is megtekinthető az ibafai parókián, egy pipaszárakból és pipafejekből összeállított csillárral együtt.

Játsszunk mást!

Golyódobó

Ezt a játékot kint, de akár bent, a meleg szobában is játszhatjátok. Minden játékosnak 6 golyóra van szüksége. Rajzoljatok a földre egy nagy kört! Húzzatok egy egyenes vonalat a körtől három méter távolságra! Az egyik játékos álljon a kör közepére, és készítse maga köré az azonos színű golyóit! Onnan gurítsa az első golyót, mégpedig úgy, hogy minél közelebb kerüljön a vonalhoz! Az a legjobb, ha a golyó épp a vonalon áll meg.

A következő gurítónak meg kell próbálnia kilöknie a vonalon vagy a vonal közelében lévő golyókat! A játék addig tart, amíg mindenki el nem gurítja a saját 6 golyóját. Az nyer, akinek a legtöbb golyója a vonal közelében marad.

Számlefedő

Ezt a játékot két játékos játszhatja. Szükség van két dobókockára, kilenc korongra és két írólapra. Osszátok fel az írólapot 9 egyenlő részre! Írjátok a négyzetekbe a számokat 1-től 9-ig! Ezután dobjon az első játékos a két dobókockával egyszerre! Adjátok össze a felül látható két számot! A játékos eldöntheti, hogy az összegnek megfelelő melyik két számot fedje le. Ha például 8-at dobott, lefedheti a 2-es és a 6-os vagy a 3-as és az 5-ös számokat tartalmazó négyzeteket. Ezután a játékos újra dob, és megpróbál még több részt lefedni. A korábban lefedett számokat azonban már nem használhatja. Ha a 7-es, a 8-as és a 9-es már sorra került, akkor csak egy kockával dobhat a játékos körönként, de változatlanul két részt kell lefednie egyszerre. Egy játékos addig dobhat, amíg dobását fel tudja használni. Ha már mindkét játékos dobott, adjátok össze a szabadon hagyott mezőkön lévő számokat! Az nyer, akinek kevesebb pontja van.

TARKA OLDAL

Keresztrejtvény

1	2	3	4	5	6	7	8	
9								10
11					12		13	
14		15				16		
		17			18			
19	20			21			22	23
			24			25		
26		27			28			29
30						31		A

A frissen végzett pszichológusnő egy iskolában kap állást. Az első nap meglát egy fiút, aki nem szaladgál a többiekkel, csak áll magában. Odamegy hozzá, és megkérdezi:

- Jól érzed magad?
- Jól.
- Akkor miért nem futkározol a többi fiúval?
- ...

A válasz a rejtvényben.

Vízszintes sorok: 1. A válasz első része, 9. Hibát helyrehoz, 10. Német előljáró, 11. Asztácium, 12. Nem hajlékony, 14. Folyócska, 16. Ady Endre műzsája, 17. Rózsa Sándor, 18. Forradás, 19. Évad, 22. Számnév, 24. Kanadai város, 26. Gyorsan párologó, 28. 450 római számmal, 29. Sok Ó, 30. Ki nek a tulajdona, 31. Boszniai folyó.

Függőleges sorok: 1. A válasz befejező része, 2. Női név, 3. Napszak, 4. Az enyv is ez, 5. Televízió, 6. Mímelő fele, 7. Ritka férfinév, 8. A te tulajdonod, 13. Az elmúlt időben, 15. Három, olaszul, 18. Honorál egynemű betűi, 20. Becézett Zoltán, 21. Döntetlen a fociban, 23. Tóga betűi, 25. Madárlakás (ék. h.), 26. Gyakori igevézdődés, 27. Folyadék.

Betűrejtvények

1	S NY ÁF	2	CS N	3	G V 3,14 I	4	HI É A
---	-----------------	---	---------	---	--------------------	---	----------------

Skandináv rejtvény (6.)

Farsang után kezdődik a nagyböjt, ami egész húsvétig tart. A böjttel kapcsolatos annak a két napnak a megnevezése, amelyet meg kell fejtenetek.

	SZOMOR-KODIK	VALLÁSOS ELMÉLYÜLÉS	LÁNGOL	TENGERI EMLŐS	BEBORÍTTJA	1550	
	HIDROGÉN	FINOM KELME	A. N. R.	ITTRIUM	KÖRÜSMŰ	EUROPÁI NEMZET	
	ÖVÉ NÉMÉTŰL (HÍMNEM)			AFRIKAI ORSZÁG	KERTBEN DOLGOZOTT BÁTÓR		RÓZSÁT TEREM!
	EGYFAJTA KÉK SZÍN						ÜRÜGY ELEJE
	SÓDAR BETŰI						DEHOGY
HIDROGÉN	GÁZLÓ-MADÁR				ÉSZAK	ÁRADAT	
FARM	NORD		TILTÓSZÓ		ALVÁSKOR LÁTJUK	DÁTUMRAG	TANDORI DEZSŐ
		LATIN KÖTŐSZÓ		ROBBANÓ-SZERKEZET			EZ
				SEREG			VERI
1000	BEFOLYÁSOS EMBER	MÁLTA	HOVA ELEJE	TÁMA-DÁSBA ...			
	MUTATÓSZÓ	ÁROMA (ÉK. H.)	ORVOS	NORVÉGIA			
OLASZ ZENE-SZERZŐ		ÉNEKES RÉGISEN				FOSZFOR	A 2. SZEMÉY
		EZ					SUGÁR
				MONDANI KEZD	ELSŐ SZÓLAM A ZENE-KARBAN		

Anagramma

TÉLEN

OLVAS

KOROS

GÁZOL

ÁLMOS

MÉTER

ZSIGA

Mórickát felelteti a tanár.

- Hogyan kérdezzük rá a létezésre?

- ...

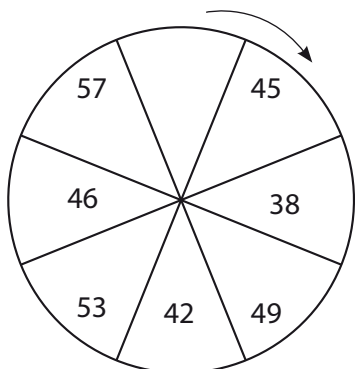
Rendezd át a betűket úgy, hogy értelmes szavakat kapj! Ha jól dolgoztál, a kiemelt oszlopban kialakul a vicc csattanója.

Keresztszavak

			P	F	B					
			A	O	A					
			R	K	R					
V	A	L					GY	A	N	
P	A	N					A	C	I	
M	E	G					R	T	E	
			CS	Y	T					
			O	M	E					
			M	A	R					

Pótold a hiányzó betűket függőlegesen és vízszintesen úgy, hogy értelmes szavak alakuljanak ki!

Körszámtan

A számok egy bizonyos logika szerint követik egymást. Ha erre rájössz, már be is írhatod a keresett számot az üres körcikkekbe.

TARKA OLDAL

Kicsi sarok

Lóugrásban

1			2			3		
Á	K	A	O	T	Á	F	H	M
R	●	B	K	●	S	GY	●	O
É	L	A	Z	P	A	K	A	A

Három konyhakerti növény nevét kell megtalálnod.

Kitöltőcske

1				
2				
3				
4				
5				
6				

Meghatározások:

1. Férfinév,
2. Mozgásba hoz,
3. Kacag,
4. Rossz útra...,
5. Bánáti helység,
6. Szörnyű.

A kiemelt függőleges oszlopban a hordókészítő iparos régi megnevezésének kell kialakulnia.

A 5. szám megfejtései

Keresztrejtvény

- Mert csak így lehet a kapcsolatunk felhőtlen.

Betűrejtvények

1. faragatlan, 2. Dóra, 3. megaláz, 4. elefánt

Anagramma

Fehér-tenger

Ötből hat

Tímea

Lóugrásban

És ment a kedves szépen derűsen

Kitöltőcske

Madrid

Keresztszavak

Vízszintesen: kabala, Ibolya

Függőlegesen: gabona, család

A 4. skandináv rejtvény helyes megfejtése

VERONIKA, VERKA, VECUSKA, VECA.

Könyvjutalmat kap:

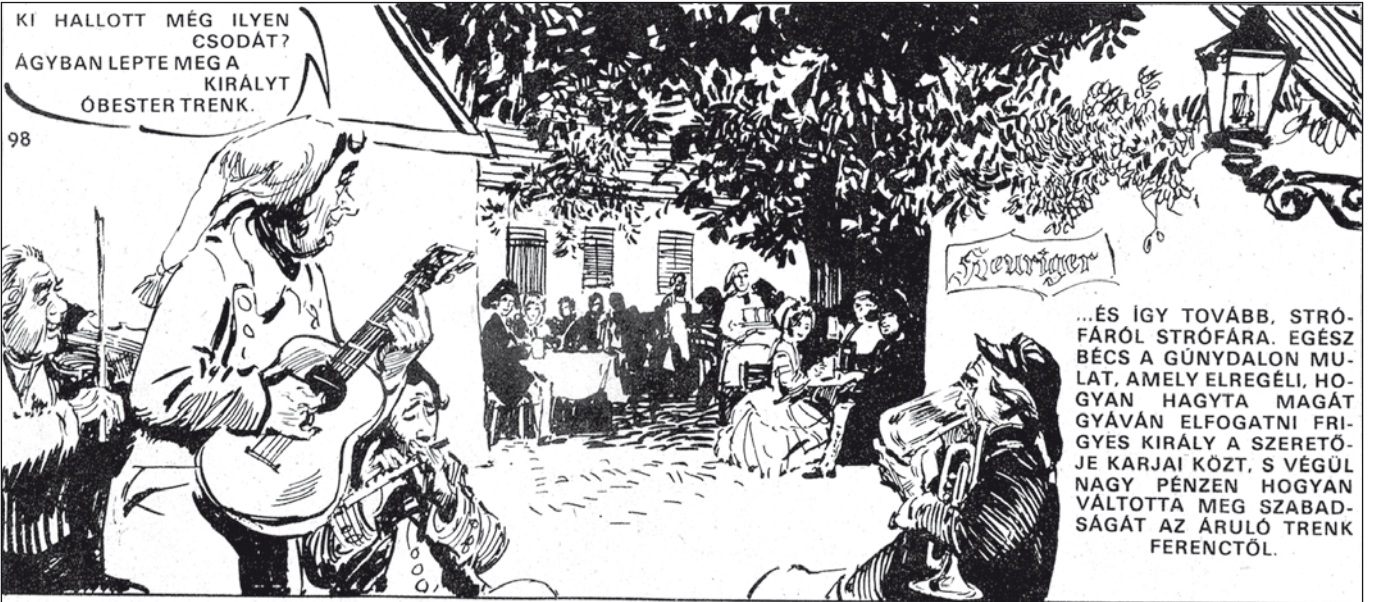
Kávai Antal, Orom

A két Trenck

Rajzolta: Zórád Ernő

KI HALLOTT MÉG ILYEN CSODÁT? ÁGYBAN LEPTE MEG A KIRÁLYT ÖBESZTER TRENK.

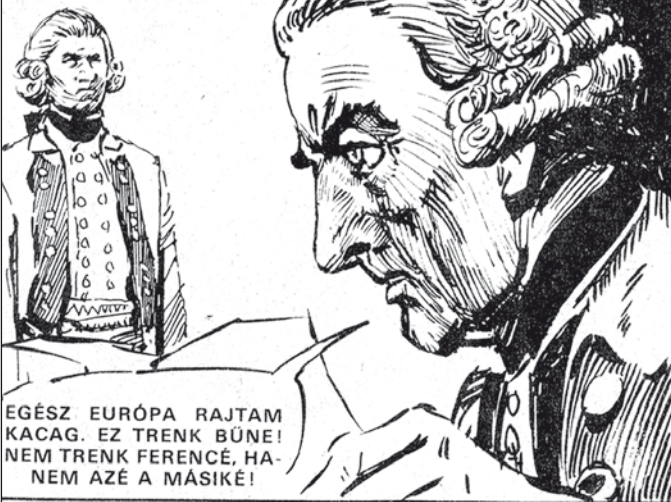
98

...ÉS IGY TOVÁBB, STRÓFÁRÓL STRÓFÁRA. EGÉSZ BÉCS A GÜNYDALON MÚLAT, AMELY ELREGÉLI, HOGYAN HAGYTA MAGÁT GYÁVÁN ELFOGATNI FRIGYES KIRÁLY A SZERETŐJE KARJAI KÖZT, S VÉGÜL NAGY PÉNZEN HOGYAN VÁLTOTTA MEG SZABADSÁGÁT AZ ÁRULÓ TRENK FERENCSTŐL.

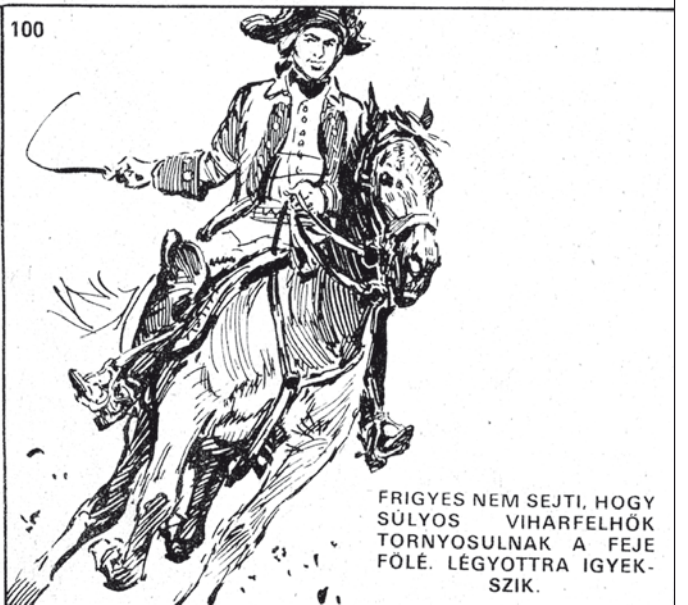
A DAL EGY NYOMTATOTT PÉLDÁNYA FRIGYES KIRÁLY KEZÉBE IS ELJUT.

99

EGÉSZ EURÓPA RAJTAM KACAG. EZ TRENK BÜNE! NEM TRENK FERENCÉ, HA-NEM AZÉ A MÁSIKÉ!

100

FRIGYES NEM SEJTI, HOGY SÜLYOS VIHARFELHŐK TORNYSULNAK A FEJE FOLÉ. LÉGYOTTRA IGYEK-SZIK.

101

(Folytatjuk)

AMÁLIA HERCEGNÖHÖZ. MOST MÁR NYILTAN IS TALÁLKOZNAK. NINCS SZÜKSÉG TITKOLÓZÁSRA, MINT A HADJÁRAT ELŐTT, MERT A KIRÁLYNAK UGYAN TUDOMÁSÁRA JUTTOTT AKKOR, HOGY KEDVENC TESTTÖRTISZTJE „TÚL MAGASRA EMELTE A TEKINTETÉT”, DE ELNÉZTE NEKI VAKMERŐSÉGÉT, ÉS ELNÉZI AZÓTA IS.

Barcelona

mekben, múzeumokban, mindenütt: hiába próbáltunk hozzájuk tökéletes angolással szólni, nemigen figyeltek ránk, ám ha kiszenvettem magamból néhány sebtében megtanult spanyol mondatot, azt mindig lelkes mosollyal jutalmazták. Miért? A lényeg talán az, hogy a spanyol (is) világnyelv, és ennek akkor is megörülnek, ha a barcelonaiak nyelve valójában a katalán... Gondoljunk csak az aprónak nem nevezhető Latin-Amerikára, ahol spanyolul beszélnek mindazok, akik nem portugálul!

Barcelona összes arca közül a legérdekesebb talán mégis Kolumbusz és Gaudí Barcelonája. Igaz, az említett urak között körülbelül ötszáz év a korkülönbség, viszont mindketten meghatározó figurái e városnak. Döbbenetes hatású a királyi rezidencia: ennek lépcsőjéről intett búcsút Isabella spanyol királyné Kolumbusz Kristófnak, amikor elindult arra a kalandos útra, amely Amerika felfedezésével végződött. És megrendítően impozáns az a hatvan méter magas oszlop is a Ramblas végén, a tengerparton, amelyen Kolumbusz szobra áll, emléket állítva a kalandos sorsú hajóskapitány hazatér-
tének.

És Antoni Gaudí? Ó, ez a 20. század elején alkotó világhírű építész – a legtöbb barcelonai épülete már a világörökség része – úgy hagyott lenyomatot a városban, mint a gyerek a gyurmán! Különös épületeit, amelyek groteszken ötvözik a középkori építészettel a legmodernebb irányzatokkal, nem lehet feledni! A legkülönösebb: a Sagrada Família. A Szent Család nevet viselő templomnál nemigen találunk furcsábbat Európában. Mintha játékos kedvű óriásgyerekek gótikus homokvárát csurgattak volna a város közepére. Lenyűgöző! Körbejárva rájövünk, mennyire parányiak is vagyunk... Ráadásul annak a tudata is különös hangulatba sodorja az idegent, hogy ez az épületkolosszus a fiatal korában gazdag és irigyelt mestert szinte az örületbe kergette. Ráment élete utolsó tizenkét éve, a teljes vagyona, még földi pályafutása is a templom előtti úttesten ért véget: hetvennégy éves korában itt ütötte el egy villamos... A Sagrada Família nincs befejezve, az építkezés ma is tart. A mostani ütemterv szerint Gaudí mester körülbelül húsz év múlva nézhet majd le elégedetten az égi kávéházból az akkora végleges formáját öltő főművére...

Annak pedig, aki csak rövid időt tud Barcelonára szakítani, azt tanácsoljuk: érdemes befizetnie egy szervezett városnézésre. Mer amit Rómával kapcsolatban gyakran emlegetnek – „a megismerésére kevés egy élet” – bizony Barcelona vonatkozásában sem túlzás!

VKI-LG

Ha szépségversenyt rendeznének az európai városok között – és zsűritag lehetnék –, akkor a Földközi-tenger partján fekvő Barcelonát biztosan „beszavaznám” az első háromba.

Aki Barcelona közelében jár, és nem szakít magának időt, hogy legalább valamelyest megismerje e csodálatos várost, az bünt követ el önmaga ellen. Mert Katalónia fővárosa – Madrid örök riválisa – annyi történelmi emlékekkel, szédítően gazdag múzeummal fogadja az idegent, hogy aki egyszer itt jár, élete végéig nem felejt... Mindenki másba lesz itt szerelmes, mindenkinek más a leg... Van, aki a dús növényzetű, tágas parkokba, a tudatosan tervezett sugárutakba, a girbegurba sikátorokba, a kőcsipkés gótikába vagy a Spanyol tér ámulatba ejtő szökőkútjaiba – a rafináltan megvilágított vízsugarak zenével kísért, lenyűgöző táncába – szeret bele. Van, akinek az 1929-es világkiállítás sok impozáns épülete vagy az 1992-es olimpia stadionja nyújt különös élményt. Van, aki a Spanyol faluért (az ország építészettét bemutató furcsa skanzenért) vagy a Montjuic hegyről elének táruló, szívbemarkoló panorámáért, netán a Picasso Múzeumért rajong. És a piacok sűrű-vidám életéről még nem is beszéltünk! Vidám, hanges, imádnivalóan temperamentumos a helyiek többsége. Az egyik piacon nagy zacskó olajbogyót kaptam (ajándékba!) egy természetes asszonytól, mert kinyögtem néhány spanyol mondatot... Jelzem, ugyanezt tapasztaltam étter-

Faviccek

Két favicc ül az ágon. Az egyik hirtelen elkezd nevetni.

- Mit nevensz? - kérdezi a másik.
- Eszembe jutottam.

Rabló a cukrászdában

A rabló belép a cukrászdába és előveszi a revolverét.

- Pénzt vagy életet! - kiáltja.
- A felszolgálólány udvariasan megkérdezi:
 - Becsomagoljam, vagy itt tetszik elfogyasztani?

Álomhajó

Magányos sziget mellett halad el az álomhajó. A szigeten egy szakadt, rongyos férfi ugrál, mindkét kezével integet. A luxus-hajó egyik utasa megkérdezi a kapitányt:

- Azzal az emberrel ott mi van?
- Nem tudom - feleli a kapitány -, de mindig így örül, amikor erre járunk.

Félreértés

Egy dúsgazdag pasas autójával száguldva elgázol az országúton egy kutyát. Megáll, kiszáll. Látja, hogy egy parasztember fejcsóválva nézi az állat tetemét. A pasas odanyújt az embernek egy csomó pénzt, aztán megkérdezi:

- Elég ez a kutyáért?
- A paraszt bólint, s a pasas elhajt. Az ember nézegeti a kezében lévő pénzt, majd a szegény kutyát és magában dörög.
- Vajon kié lehetett ez az állat?

Ikerbánat

Egy kisfiú rettenetesen bóg az utcán. Egy járókelő megkérdezi tőle:

- Miért sírsz, kisfiú?
- Azért, mert a szomszéd Nandi hatalmas verést ígért az ikertestvéremnek.
- És te így félted a testvéredet?
- Dehogyan... Csak Nandi nem tud minket megkülönböztetni...

Fényképésznél

Egy pasas elmegy a fényképészhez.

- Szeretnék csináltatni egy csoportképet.
- A fényképész ránéz és így szól:
 - Rendben van, uram. Szíveskedjenek félkörbe állni!

Különleges méret

Kovács Ausztráliában vendégeskedik, és meglát egy kengurut. Csodálkozva figyeli, milyen hatalmas ugrásokkal halad előre a számára ismeretlen állat. Aztán azt mondja a vendéglátóinak:

- Azt meg kell hagyni, a szöcskék itt sokkal nagyobbak mint otthon!

Lebukott

- A mesterdetektívtől kérdezik:
 - És hogy jött rá, hogy a vádlott a körözött bűnöző, amikor nőnek álcázta magát?
 - Elárulta magát.
 - Hogyan?
 - Egyetlen kirakat előtt sem állt meg.

Tévedés

Kora reggel csörög a telefon a rendőrségen.

- Azonnal jöjjenek a Fő utca 1. elé. Valaki ellopta az autóból a kormányt és a műszerfalat! - mondja egy izgatott férfihang.
- Kis idő múlva ismét csörög a telefon.
 - Elnézést, uraim, ne jöjjenek, tévedés történt. Véletlenül a hátsó ülésre ültem be...

Tényleg rémes

A buszmegállóban két ember beszélget.

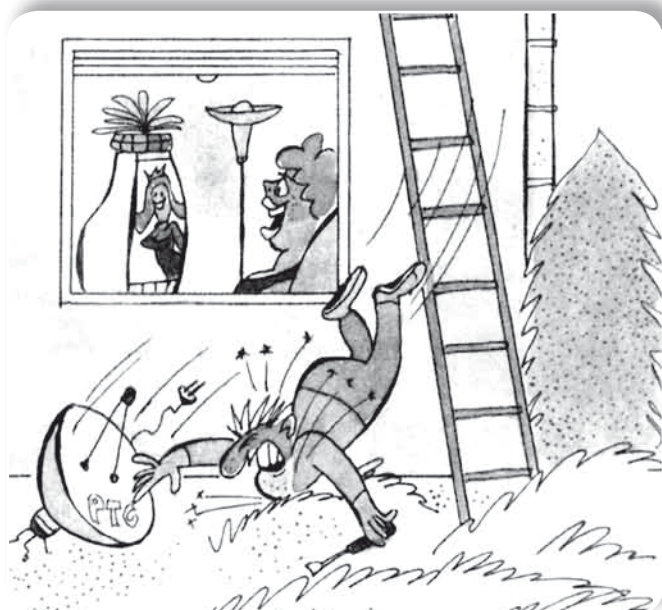
- Hallotta, hogy a város külföldről rendelt autóbuszokat?
- Ez rémes!
- Mi ebben a rémes?
- Na hallja! Már vagy fél órája várunk. Mikor fognak azok ideérkezni?

Munkamegosztás

- Nagyi, olvasd el nekem, mi van arra a plakátra írva!
- Szívesen elolvasnám, kicsim, de otthon maradt a szemüvegem.
- Nagyi, én látok szemüveg nélkül is. Majd én nézem, te meg olvasod, jó?

A nyuszi és a palacsinta

- A nyuszi ül egy fán. Arra megy a medve, és a nyuszi elkezd dobálni palacsintával. Erre a medve:
 - Mondd, nyuszi, ez szándékos?
 - Mire a nyuszi:
 - Nem, lekváros...

- Most tökéletes! Meg se mocsanj a film végéig, Béla!

- Hidd már el, Jenő, hogy a nyúl nem ragadozó állat!

Lámpafénynél

– Anyuci – kéri Pistike –, hadd aludjak ma lámpafénynél!
 – Jó, de miért?
 – Szeretnék álmot látni, és félek, hogy a sötétben nem látom meg...

Ehetetlen

– Pincér, hívja ide azonnal a tulajdonost! Nem tudom megenni ezt a borzalmas ételt!
 – Semmi értelme, uram. Egészen biztos, hogy a tulajdonos sem fogja megenni...

Tíz kicsi törpe

Tíz kicsi törpe megy a végtelen szavannában, s egy hatalmas fatörzset cipelnek. Rogyadoznak a teher alatt, ömlik róluk a víz. Szembe jön velük egy ember, és megkérdi:
 – Tíz kicsi törpe, miért cipelitek azt az iradatlan nagy fatörzset? Hiszen majd megszakdtek a súlya alatt!
 Azt mondja erre a tíz kicsi törpe:
 – Bizony, uram, roppant nehéz ez a fatörzs, de ha támad a szavannának ura, az oroszlán, akkor eldobjuk, és gyorsabban tudunk futni!

Vízisi

Két indián először lát vízisíelőt.
 – Miért megy olyan gyorsan a csónak, Nagy Medve? – kérdezi az egyik.
 – Nem látod, hogy az a fehér ember üldözi?

Leleményes hajósinas

A hajósinas kétségbeesetten kiabál:
 – Kapitány úr! Kapitány úr! Kilyukadt a mentőcsónak!
 – Igen? Na, itt az alkalom, hogy egy problémát egyedül oldj meg! – mondja a kapitány.

Pár perc múlva diadalittasan kiált az inas:
 – Kapitány úr, megoldottam! Fúrtam egy másik lyukat, legyen hol kifolyni a víznek...

Roszkedvű szardíniák

– Miért roskedvűek a szardíniák?
 – Fogalmam sincs.
 – Mert bemasíroztak a konzervdobozba, magukra húzták a tetejét, de kint felejtették a kulcsot.

Barkácsolók

A kezdő barkácsoló fordítva akarja beverni a szöget a falba, persze nem boldogul vele. Sokáig nézi ezt egy ugyanolyan szakértő barátja, majd megszólal:
 – Mit ügyetlenkedsz? Nem látod, hogy az a szög a szemközti falba való?

Mit csinál a légy?

Egy légy rászáll a ló hátára, amelyik éppen szánt. Odaröppen mellé egy másik légy, és megkérdezi:
 – Hát te mit csinálsz itt?
 Mire a kérdezett:
 – Nem látod? Szántunk...

Jean-vicc

– Jean, menjen ki a kertbe barackot szedni!
 – De uram, január van!
 – Na és? Vegyen föl sapkát, sálát, kesztyűt!

Még nincs négy óra

– Hány óra van, Bandi?
 – Nem tudom pontosan, de még nincs négy óra.
 – És ezt honnan tudod?
 – Onnan, hogy nekem négyre otthon kell lennem, és még itt vagyok nálad...

Nincs neki másik

Tomi megbetegedett, és kihívták hozzá az orvost.
 – Mutasd a nyelvedet, kisfiam! – mondja Tominak.
 A gyerek kidugja a nyelvét, mire az orvos fejcsóválva ezt mondja:
 – Sehogyan sem tetszik nekem a nyelved, Tomi!
 – Sajnálom, doktor bácsi – szól Tomi –, de igazán nincs másik nyelvem.

Keresse meg!

– Jean, lejtettem egy tízdináros. Keresse meg!
 – Sajnos nem látom sehol, uram.
 – Nem baj, Jean. Majd leejtek magának még egyet...

– Igaza van, uram, valóban nem sütöttük át jól a vadkacsát.

– Tudja, szomszédasszony, a férjem nagyon fél a létrán!

Felhívás

Az újvidéki Petőfi Sándor Magyar Művelődési Egyesület meghirdeti a II. Petőfi Sándor szavalóversenyt általános és középiskolások számára, amelyet 2009. március 7-én 9 órától szervez meg az általános iskolásoknak és 12 órától középiskolásoknak. A versenyre egy Petőfi-verssel nevezhetnek be a tanulók a következő korcsoportokban:

- I. Korcsoport: az általános iskolák 1. és 2. osztálya
- II. Korcsoport: az általános iskolák 3. és 4. osztálya
- III. Korcsoport: az általános iskolák 5. és 6. osztálya
- IV. Korcsoport: az általános iskolák 7. és 8. osztálya
- V. Korcsoport: középiskolások.

Benevezés: A bejelentkezéshez ki kell tölteni a Jelentkezőlapot, amely beszerezhető az újvidéki, budiszavai és pirosi iskolák osztálytanítóinál és magyartanárainál, illetve igényelhető az egyesület irodájában személyesen vagy elektronikus postán (Újvidék, József Attila u. 16., petofime@hotmail.com) Jelentkezési határidő: 2009. február 27. (péntek).

A szervezők

Szerkesszünk együtt!

Ahogy már az előző számainkban olvashattátok, a Jó Pajtás minden oldala nyitva áll előttetek. Mindegyikhez hozzászólhattok, minden rovathoz kérdéssel, kéréssel, javaslattal fordulhattok:

- Mutassátok be néhány sorban kedvenc (házi)állatotokat, mellékeljétek fotót róla vagy rajzoljátok le;
- Küldjétek sok-sok fogalmazást, verset, valamint rajzokat a Rügyfakadásba;
- Állítsátok össze saját toplistátokat (pontosan leírt nevekkal, dalcímekkel);
- Írjátok választ a Gyöngyhalász felhívásaira;
- Írjátok meg, mi érdekel legjobban benneteket a számítógéppel kapcsolatban;
- A világ melyik részére, melyik országba utaznátok velünk, legalábbis úgy, hogy a rovatban olvastok róla;
- Küldjétek el az iskolátokban, közvetlen környezetetekben történő eseményekről szóló híreket, tudósításokat;
- Bizalmas kérdéseitek, gondjaitok megoldásához kérjétek tanácsot Bori Mária pszichológustól;
- Próbáljátok megfejteni a rejtvényeket, hiszen ezáltal is dolgoztatjátok agytekervényeiteket – bár a segédkönyveket is igénybe vehettek. A rendszeres megfejtők, a skandináv rejtvény megfejtéseinek beküldői között jutalmat sorsolunk ki;
- Ismertessetek meg bennünket kedvenc vicceitekkel;
- Lexikont és oszilexít is várunk tőletek;
- ...

A fenti három pont azt jelenti, hogy a felsorolást mindenki tetszés szerint folytathatja. Tegyük közösen olyanná a Jó Pajtást, amilyen nektek is, nekünk is tetszik.

Várjuk jelentkezéseket!

Címünk a régi: **Jó Pajtás szerkesztősége,**
21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1.

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Tájékoztatói, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás
Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tippnet.co.yu www.tippnet.co.yu

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

- YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
- Kiadja a Magyar SZÓ Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Főszerkesztő: **Kókai Péter** ■
- Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefax: +381/21/ 475-400-9 (csak fax) ■
- Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
- Dinár-folyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám): 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
- Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
- Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■